

308288

వత్సరము వత్సరము వత్సరము

VOL. I. } చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 30 వ తేది బుధవారము. } No. 165
సంపుటము ౧ } ఆ సందనామ సంపత్తి రక శిష్యులు జరికాదశి కలి ౧౧, లు } సంచిక ౧౬౫

ఆనందా ఫౌంటెన్ వేనా.

౧౪ వత్సరము నిట్లు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొలుపు యున్నది. ఇంకా చాలాకొలుపు విద్యార్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాచమును చేయకొనుటకు గాక, ఇచ్చుది వెదల్పు నిట్లుతోగాని సన్ననిట్లుతోగాని విక్రయించునరు. నెల. రూ. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

శృంగార నైషధము.

'నైషధం విద్యబోధము' అని ప్రసిద్ధిచెందిన శ్రీహర్షుని నైషధమునకు తెలుగు. ఇది శ్రీహర్షుని కృతి. అది ప్రాచీనమేది విషయము, జగద్విదితము: ఈ పద్యములలో ఒక్కొక్కటిని బీకాళాశ్చర్యములు, ఉదాహరణము, వ్యాకరణము, అలంకారము, నిఘంటు ఎచ్చలెచ్చలు ఏదేనికావలయునో సర్వమును చెప్పబడియున్నది. అది మందల మైన పుటములకూడ చేర్చబడి మేలైన కాగితములు, చిన్నవైజును కలిగి మంచికాకితోడైండు చేయబడి యున్నది. వాగార్థ ప్రత్యేకము నెల. రూ. 3-8-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము. బ్రాహ్మ్య, మదరాస్.

THE MASTERPIECE OF
GEORGE W. M. REYNOLDS.
Printed in bold types on Superior
Glazed Paper.

The repeated wishes of many a lover of best modern fiction, both Indians and Europeans from several parts of India, Burma and Ceylon, have induced us to undertake presenting in neat attractive volumes, printed on superior glazed paper in bold and beautiful type the following famous Novels of The Immortal Reynolds.

The Soldier's Wife.
In two volumes, now ready with illustrations
Price For two Vols. Rs

1-4-0 Postage As. 3. Extra.

The Faust. a Romance in two volumes. Each volume. As 12, Postage As. 2.
The first volume of faust is ready for sale and the second is in print and will be sent soon to the purchasers of the first.

Superior Watch Co.,

Post Box 167, (A) Madras. E

పోస్టేజి నహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసాస్వాదము కలుగజేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిసి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

కైడ్యకాశ్రీ. వాణికోంకర్ గోవిందజి.

ఆతంక నిగ్రహ బౌద్ధధారయము.

22, బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

క్రొమప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటిని టిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుచ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననునారు

ఎస్టి మేటులకు, స్కీ-ములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు ఇంజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లూబ్రికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—

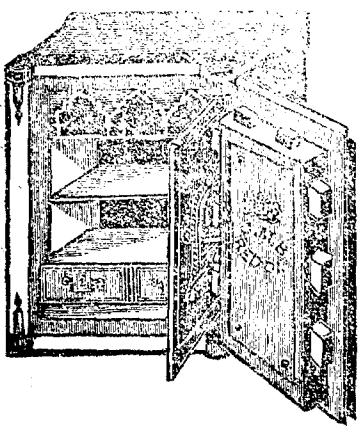
నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి,

మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,

7, Armenian Street, MADRAS.

ఇనుప పెట్టెలు.

ఏదైనాలో కావలసినను అందముగా భద్రముగా నీమల్లములలో కొత్తరేకులతో పెట్టెలు మా కల్ల బహునాణెముగా తయారుచేయించబడును. ఆర్డరు యిచ్చువారు వైజుమందము మీదుగా వివరము గాగ్రామమునకు వ్రాసి యిచ్చును.

గా కోమరాజి డిప్యూటీ కమిషనరు యార్డము మొత్తములకు మోసపోగూడదు. పలుకుప్రొద్దు బహునాణెగా యుండునట్లు నమచ్చేట్లై విషయమై మేము విలాసమునకు వ్రాయుట ఆనందమువారలు యాకింది యి (4.9-14) నెం. కర్రనాళి. బాలరాసురెడ్డి, ౧౩

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

నీచా 1-కి 0-3-0 అణాలు మాత్రమే

తలదెవ్వల చూపును. నాయువుపోట్లు జూపును

సాగ్యపుష్పముల వారజోలును. పోట్లపోగొట్టాడు. పి

వనమూలికలచే హిందూదేశమునకు పంపి

లియోగుచేయబడు నుంచియును. 30 తెలిసి

నువాననగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుకయును చేయగలిగిన

పంచభాషచీటి నూదికొనిన మౌలనబహుమాన రుక్తునియ

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్టు బొంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి ప్రెసిడెంటుగారికి వ్రాసిన

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కె-౯౯-గుణము.

తప్పక యేదళలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరలైలుప్రేషనును దెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ.వి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

కెల్లిగ్రాం అక్రమ
పండిట్, మదరాస్.

శుక్లనవ్వుము

గుణమియనిచో

సాము తిరుగ నియబడును.

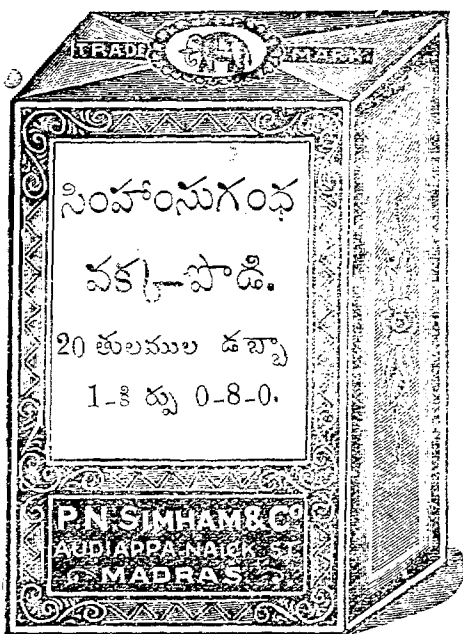
100 మాత్రలుగల సీసాదు. 2-0-0

నవ్వుకలమున మందులు యొకను కలవు.

కేర్లును ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో,

పీలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

పి. ఎం. సింహం. అంసు కంపెనీ,

26 ఆదియప్పనాయకకోనీడ్, మద్రాసు.

వనోషధి సారసవరిల్లా.

ఇది చేయూగంబుబట్టి వత్తులూడ్డంకు మదియ సకల చ్యూరోగములను తగ్గువలెను.
చొట్టు, చూరవాయువుచొట్టు, రసవత్తు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన
తగ్గును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాశితమృత్యులకు శుష్కినిగలిగించును. నెత్తుడును
చిచ్చుకేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఈ వాదిన తోడగో శరీరములో నొకవిధమైన మూర్ఖు గనుపించును. రెండుసీసాలు
శరీరము బాగునవును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

సావంట్. ౧౪౪. భనవవాడి. నం. ౨. బొంబాయి.

9. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్ధకౌషధము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు వెట్టిగా
యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, పీర్వనష్టము, తన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు బానిసి కుదిరిన
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది చేయూలో కండలను పెంచును.
నెత్తుడును, మెదడును, రక్తనాళములను విశేషము బలమొన
గును. మూడుబుద్ధు వాడవలసివది. విరోగము నయమగును.
మీరు శ్రాత్తమునుష్ణ్య లయినట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినముకొడుటవలన బలమును
సామగ్గ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము
మంచి దేహపటుత్వము యొందుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది
యొనంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుద్ధు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి టూనిక్ మాత్రము 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.
సోలు ఏకెంటుల హెయారు డ్రగ్స్ షోర్సు

నెం 106, మింటి స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంటులను ప్రేమించువారు.

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్ధేయల తుద్యేకంపబడిన ఆత్మరుపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన
యొందునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ
లేదు. సీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని
బొట్టును జేసికొనినయెడల సువాసనతో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ ఆదృతమైన వెయిరకముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరు యొక్క సువాసననుభవిం
చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గిరనున్న
సాపుకేవల నడుగవలయును వారితావున లేదని మాత్ర
యొందు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లబ్ బుడ్డి ఆత్మరుగల పెద్దసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరులో
మరగపెట్టబడి ఘుమఘుమ అడుచుండు కాద్రలు డజన్ 1-కి
0-10-0. పి. సి. భర్త్యుకొనువాతే ధరించవలయును.

సోలు ఏకెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్

కెమికల్ కంపెనీ, 155 జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏకెంటు:- మెహతే పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 2కి, వై నాబాదు రోడ్డు, ప్లవరు బహారునగరాను మదరాసు.

నర్మజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికీ నిల్లి.

ఇది సంజీవనోటి ఒక కనకమాలిక. ఇదియే మన శూన్య
కుల ఆటోబాధ్యుల కౌషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన
వలయునన్న చాలి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస
కత్వము పోగొట్టుటకు యంతరేదమింపినది లేదు. జ్వరగ్నియ
దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారములకు సంభవించెడి
అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజకంటిది. రక్తమును
శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంబు
నాశనము చేయుటలో సంజీవనోటిది "నర్మజీవన్" ఇతి.
స్త్రీలు, పురుషులు, బాలకు పుట్టులు అందరును నువ్వె
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి
మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

కెల టిన్ను 1-కి 2-6-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగభీము

16 కృష్ణపుమొదలిబీడ్, తిరువల్లిక్కోటి మదరాసు.

గ్లోబ్ కంపెనీవారి బొటనవేలి ముద్రపెట్టలు.

చాలా ప్రసిద్ధిగాంచినది. వందలు
వందలు విక్రయము వెల వెట్టె 1-కి
రు 1-4-0 పోస్టాఖర్సు వేరు ప్రాంమిగిరి
నోట్లు మొదలగువాటిమీద నిశానిదార్ల
చే వ్రేలిముద్ర వేయుట సర్వత్ర ఆదలం
బించుచున్నాడు. వక్రకులు, క్షిడ్రు,
యినాందార్లు మున్నగు వారికి మిగుల
ఉపయోగము.

గ్లోబ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

వృంధాపాద.

డబ్బీ మూ 12-5 రూ. 1-2-0.

కుంటియను. పి. యమేషధము. సువాసనగలిగి.

ఉంగరి, కృష్ణపు ఆయుర్వాదులకు దగిఉన్నది

నిగ - Street Corner పోర్టు బొంబాయి.

దినపత్రిక

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 30-వ తేది

ప్రదేశములు.	సం॥ 20 నెల 30 వ తేది	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.	వర్షపాతము.			
			గ్రా. ఉష్ణోగ్రత.	సె. ఉష్ణోగ్రత.	గ్రా. ఉష్ణోగ్రత.	సె. ఉష్ణోగ్రత.
గోపాలపురము	29.8.9	88.3	78.1	...	51.92	30.71
వాల్తేరు	29.916	85.1	77.5	...	37.94	24.32
కాకినాడ	29.889	89.8	77.5	...	27.87	22.85
బందరు	29.884	91.8	77.2	...	27.43	24.32
గుంటూరు	...	91.0	75.1	0.70	22.81	...
నెల్లూరు	29.812	89.8	76.1	0.29	12.83	12.46
మద్రాసు	29.881	88.0	75.8	...	21.82	16.77
కడప	29.813	91.3	75.6	0.36	27.65	16.33
నాగపట్టణము	29.821	90.5	76.1	0.05	12.98	12.57
కొలంబా	29.876	87.5	74.1	0.08	86.25	41.16
తిరువనంతపురము	29.865	87.0	76.3	...	44.63	40.76
కొచ్చిక్	29.851	87.8	76.2	...	82.15	81.92
కల్లికోట	29.857	86.8	75.1	...	95.24	99.13
మంగళూరు	29.859	84.7	73.6	...	134.44	115.26
జొంబాయి	29.861	85.9	77.5	...	80.90	68.51
హైదరాబాదు	29.793	86.3	71.3	0.08	39.75	25.12
అనంతపురము	...	87.0	73.1	...	13.55	13.54
బళ్లారి	29.823	90.7	72.3	0.61	12.10	12.49
కర్నూలు	29.852	88.5	73.4	...	24.69	21.08
కడప	29.818	82.6	72.8	2.06	20.00	20.66
తెంగుకూరు	29.815	82.5	66.8	...	21.23	23.53
కొడైకనాల	22.775	65.1	53.6	0.62	37.77	31.91
ఉదకమండలము	23.000	67.0	40.2	...	31.03	36.83
కోయంబట్టూరు	29.850	89.3	70.8	...	4.40	9.26
తెల్లూరు	29.841	90.5	73.2	...	20.53	25.92
నెలము	29.851	93.0	75.0	...	21.04	26.43
తిరువనాపల్లి	29.816	97.9	74.0	0.82	29.95	15.42
పుదుకోట	29.842	92.4	77.1	...	19.74	18.96
మధుర	29.852	95.2	76.9	...	11.95	16.68
తిరునల్వేలి	0.55	1.65	6.70

బంగారోభాతిము నందును, కర్నాటకమునందును వాయుభారము తగ్గిపోవుచున్నది. దత్తమండలములందు వృద్ధియగుచున్నది. గాడ్పూలు తేలికగను, ఆస్తిరమును నున్నవి. తూర్పు తీరమునతప్పు, మిగిలినచోట్ల మన్మథాష్టపరిమాణము సామాన్య స్థితికి మించియున్నది. దత్తమండలము లందును, పగటిపూట వేడిమి అధికముగనున్నది. దక్షిణమున రాత్రులందు వేడిమి అధికముగా గలదు. కర్నాటకమునందు వాయుమండలము ఆతీయున్నది. మబ్బులు విడిపోయినవి. వాయువు నిర్మలముగ నున్నది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న, నానారణకాశ్రమము.

హాస్యలసారి.

మ్యాజియము గుమ్ముదుగ్గర నొక క్రొత్త బంగారము నిలువబడియుండెను. ఒక పెద్దమనిషి చూడవచ్చి లోనికి పోవోవుచుండెను. బంగారము తయారైతే కర్నాటకమున వెళుకకు లాగి, బంగారము - చేతికర్ర - చేతికర్ర - చేతికర్ర యియ్యకుండా లోపలకు పోవడమే. పెద్ద - చేతికర్రా? నేనుచేతికర్ర పట్టుకొనిరాతేదే? బంగారమునకు రాకుండా ఎందునకువచ్చినావు? పోయి రమ్మకో. కర్రనాచేతికిచ్చిన వారినిగాని లోనికి పోనియ్యవద్దని నాయజమానులు నాకు తీరవచ్చి యున్నారు. గాననేను పోనీయను.

వృత్తాంత లేఖలు.

ఇందుకూరుపేట వార్తలు.

(ఒక విలేఖను యొద్దనుండి.)

సిరిగతులు.

ఇందుకూరు సెప్టెంబరు 26:—ఈనెల 24-25 తేదీలు వృష్ణము చక్కగాకురిగినది; మెల్ల చక్కగావచ్చును. ఎండలు తక్కువగనున్నవి. రాత్రులు ప్రతిరోజుమబ్బులు పట్టుచున్నవి. ఆ ను పత్రి.

మాగ్రామమున నిర్మిత్రాగ్రా నేర్పాటుచేయుటకు ఉత్తరువు రాబడినది. భవనము కట్టేవరకు శ్రీ సుబ్బానాయకుగారివలన కట్టించబడిన విక్టోరియా బౌనుహాలులో నెట్టుటకు ఆమోదించినారు. క్రొత్తగాకట్టుటకు గ్రామమునకు తూర్పువైపు కట్టు నిర్దేశించినారు. కాని, యిది యుపయోగమైన ప్రదేశముకాదు. అందుచే దీనినిమార్చి గ్రామమునకు పడమరవైపు కట్టుట కేర్పాటుచేయుటకు శ్రీ తాలూకా బోర్డు వెనెడెంటుగారిని ప్రార్థించుచున్నాము.

ప్రభుపాతకాల

ఈగ్రామమున హిసాబీషిల్లకాయలు సుమారు అయిదు వందలమంది కలరు. స్కూలులో నిప్పుడు డెబ్బదిమంది మాత్రమున్నారు. తగువారి నయ్యవాడగా నియమించి యింకను బాలురు కృషియగునట్లు నేను విద్యాధికారులు ప్రార్థింతులు.

గుంటూరు వార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖను యొద్దనుండి.)

గుంటూరు సెప్టెంబరు 28:—ఈనెల 27 వ తేదీన మా పురమండలి మునిసిపల్ స్కూలులో ప్రార్థనసమాజము వారి పక్షమున శ్రీరామారావు మోహనరావుల వారి 81వ వర్ధంత్యుత్సవము శ్రీ కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులు బి. ఏ. బి.ఎల్. గారి యాజమాన్యముక్రింద బహు జయప్రదముగా జరుపబడినది. నాటిసభకు పురమండలి న్యాయవాదులు, విద్యార్థులు, వర్తకులు మున్నగు వేర్వేరుమంది విచ్చేరిరి. ప్రభుమునకాతా శ్రీరామకృష్ణగారు శ్రీరామ మోహనరావుల వారినగూర్చి వ్రాయబడిన పద్యరత్నమాలను శ్రావ్యముగాజదివి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. తరువాత విన్నకోట వేంకటరంగారావు బి. ఏ. ఎల్. టి గారు శ్రీరాయలవారి జీవితమండలి సాంఘిక రాజకీయాది విషయములను గూర్చి ముచ్చటించి శ్రీరామమోహనుడు వర్తమాన భారతవర్షమునకు జనకుడని నుడివిరి. ఆనంతరము పాలపత్రి నరసింహముగారు రామమోహనుని తేరిర, మనోబలములను వివిధభాషా పాండితిని హైస్కూల హాసాది గుణముల గూర్చి ముచ్చటించిరి. సినప కాతా శ్రీరామకృష్ణగారు రామ మోహనుని గూర్చియును నెర్చుకొనవలసిన విషయము లసంఖ్యాకము లనియు, నాయననాటిని బ్రాహ్మసమాజమున మహావ్యక్తిము నుండి ఫలించిన ఫలమే కవిసాగర్భాముడని లోకభ్యాసి వడసిన శ్రీరవీంద్ర నాథుడనియు, రామ మోహనుడొక మహర్షిగాని సామాన్యమానవుడుగాడనియు, నాయన నేటి కొకకతాబ్దమున ప్రకటించిన సిద్ధాంతముల నేటికిని మనకు మార్గదర్శకములై యున్నవనియు, జెప్పిరి. కడపట ఆగ్రాస నాధిపతిగారు, నేటి యుపస్థానములలో నొకరు మహాసభావుడనియు, నొకరు మతకర్తయనియు, నొకరు మహర్షియనియు, జెప్పిరిగాని నాబుద్ధి కీపురాణప్రసిద్ధులగు రామ కృష్ణలవలే నే మహాసభావుడు రామమోహను రాయల వారును, ఆధునిక కాలమున నకటించిన నొకయతార పురుషుడని తోచుచున్నదనిరి.

యజ్ఞవల్క్యసాహితీ సమాజము.

ఈ నెల 28 తేదీన యజ్ఞవల్క్య సాహితీ సమాజ పక్షమున శ్రీ కాతా శ్రీరామ కృష్ణగారు గౌరవ బుద్ధుని చరిత్రమును హరికథామాలముగా మునిసిపల్ పాఠశాలాభవనమందు కాలక్షేపముజేసిరి. నాటికథ వినుటకు వందలకొలది పిల్లలు పెద్దలు విచ్చేసిరి. కాశ్రీగారి శ్రావ్యగాత్రమునకు కథా కల్పనకు, రసపుష్టికి, సభ్యులు కడుమెచ్చుకొనిరి. ఈసమాజము పక్షమున 29 తేదీన కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిచే “నాటిక జీవితము”ను గూర్చియు, 30వ తేదీన ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణగారిచే భారత యోధులు (కర్ణుడు) గూర్చియు, 1వ, తేదీన ఆర్, ఎల్, సోమయాజులు బి. ఏ. బి.ఎల్, గారిచే గోళమునుగూర్చి మ్యాజిక్కులాంతరు ద్వారా ఉపన్యాసములు జరుపబడును. ఇవిదసరాపండుగ సందర్భమున జరుపబడుచున్నవి.

గోదావరి వార్తలు.

(ఒక విలేఖను యొద్దనుండి)

కరణలు.

కాకినాడ సెప్టెంబరు 23:—గోదావరికి ఉత్తరకాకరి వరద 17 లేక 18 అడుగులవరకు వచ్చినది. కాని కృష్ణకంటే పెడల్పు ఎక్కువగుటచేతను భవభేదమునండి పాయలనేకము లుండుటవలనను గట్టుతెగి దేశముమీద బడుటలేదు. అయినను “అల్పదేవుడుబల్గు నాడంబరముగాను” యనెడి వేయనవాక్యము ననుసరించి గోదావరిలో సహస్రాంశముయినను లేని ఏలేరు యంతవగకు సుమారు ఒకటిన్నర లేక రెండుమాసముల క్రిందటను తిరిగి యిప్పుడు భౌద్రిపదమాసాంతమున మరింత యెక్కువగావచ్చి ఓకాపురంయెన్నేటు ఇలాకా అనేక గ్రామములలోని వీధరయితుల యొక్కయు తదితరులయొక్కయు పంటలు కొన్ని పూర్తిగాక, కొన్ని చాలభాగమును పాడుచేసి ఆమితవృష్టును కలుగజేసినది. అయితే కృష్ణగుంటూరు వారివలె ఈసంగతి వేళ్లలోను మరియొకవిధముగాను మొగడెట్టువారులేక కలిగినవ్యోధ శ్రీఓకాపురం రాజాగారి కిని గవర్నమెంటువారికిని తెలియట కవకాశములేక పోవుచున్నది. వీనిలో కొన్ని భూములు పంపన దివాణమునకు కిన్ను మాత్రమును, కొన్నిటికి దివాణముకు కిన్ను సర్కారువారికి నీటి తీరువయిన చెల్లెగ్గవి యున్నవి. కాబట్టి శ్రీఓకాపురం రాజావారు ఏ ఏరయితులకు నష్టముకలిగినదో గాగ్రతగా విచారణచేయించి అట్టివారికి ఈసంవత్సరము కిన్ను డివిడెండ్ యజేయించుట న్యాయము. ఆప్తప్రకారము వారికట్టి బాధ్యత లేదు. కావున నే యట్టి ఘన కార్యము మరింత శోభిల్లును. రయితులకు దివాణము పంపన అనురాగము పుట్టించును. గవర్నమెంటు వారివల్ల నీటి తీరువరిమకొకొరుటకు గూడ కాపుల కవకాశము గలిగించును.

గవర్నరుగారి రాక

శ్రీ గవర్నరుగారితో కొన్ని సంవత్సరముల కొక మారు మనవిచేసికో వలసిన సంగతులు ఇదిగూడు జిల్లాసంఘమువారి దాఖలపేషముచేసికొని యాచారము కలిగి ఉన్నది. ఆపద్ధితి యింతవరకు బాగుగానే జరిగినదని చెప్పుటకు సందియములేదు. కాని యిక ముందునంది అంత తృప్తికరముగా జరుగ గలదని చెప్పుట కవకాశములేదు. జిల్లాసంఘము పని అంతా వారి మేనేజింగు కమిటీవారు చక్కచెల్చుదురు. మేనేజింగు కమిటీలోని మెంబర్లు కాకినాడలోని వారుగాక యితర మకాములలోని వారు అందులోను ముఖ్యముగా రాజమహేంద్ర వరములోని ప్రముఖులు ఏమీ శ్రద్ధవహించి పని చేయరు. బరువు అంతా కాకినాడ వారిమీద త్రోసివేయదురు. కాకినాడ వారికి కలెక్టరుగారితోను వారి సెక్రటరీతోను అనేక బాపతుల మొకమోటుములు భయములు కూడ కలవు. “గోరుచుట్టుమీద రోకటిపోటు” అన్నట్లు కలెక్టరు మొదలగువారిని ఎదురుగా కూర్చుండెట్టుకొని గవర్నరుగారు వినుటయు ఆ మరనాటియించి యీ చెప్పినవారి సంగతి బాగుగా కనుక్కొనుటయు, కాబట్టి తాలూకావారు కూడ జిల్లాసంఘమువారు ఏర్పరచు ప్రతినిధులు చెప్పేవినికొకటిగా వారికి గల మొట్టలు ఏ ఆ ఫీసురు లేకుండు నుండు సమయములో ఆరమరలేకుండ చెప్పకొనెలాగున ఆవకాశము యియ్యమనినదని గవర్నరుగారికి వ్రాసికోవలసి యున్నది. ఎంతయిది వచ్చినను సతే రోనియ్యవలసిన దనియు తెల్పుకొను మొట్ట ఒకచేగునుక విశేష కాలమాపన కావ్యగోడ వ్రాసికోవలసియున్నది. హాసరబిలు కిరస్వామి అయ్యగుగారు కాకినాడకు దయచేసినప్పడు అట్టి ఆవకాశము ననుగ్రహించిరి. కలెక్టరుగారి యితర అధీనస్థులుగాని ఆఖరుకు తాలూకాబోర్డు అనుద్యోగియపు వెనెడెంటు గాని హాజరుండ నక్కరలేకుండ రయితులు యితరులు చెప్పకొన్న లోకలుఫండు రినిన్యా, డి. పి. డబ్ల్యు. రిజిస్ట్రేషన్ మొదలయిన యావత్సంగతులు 50, 60 మంది పయిగా చెప్పకొన్నవి వినుటయే కాక, వారు కూడ, కలెక్టరు మొదలగువారున్నప్పుడు చెప్పుటకు పిలులే సమాధానములు సలహాలను నెలవియ్యగలిగిరి. ఆసంగతి శ్రీగవర్నరుగారు ది. హాసరబిలు కిరస్వామియ్యగారికి తెలిసికొని ఆమాన్యము నకలంబించుట యు కము.

యజ్ఞములో నవ్యుని కార్యములను చేయగలిగిన వైమానికులకు 1,000,000 ప్రాకులనుమామాన మిత్తునియ్యజే మిచెలుగుగారు ప్రాన్యదేశపు వెనెడెంటుగారికి వ్రాసినారు. మిచెలుగు విమాన నిర్మాణమున ప్రసిద్ధికిక్కి చాలభనమును సంపాదించిరి. అట్టి వైమానికులు యజ్ఞములో చనిపోయినచో ఆ సొమ్ము వానివారముల కొసంగెదరట.

అంతా కలిసి కలిసి.

[illegible]

ఈమధ్య నొక మునిసిపల్ సభ జరిగినది. అందులో పట్టుకు
అశ్వినీబంధులూ, మునిసిపల్ సభకు పనిచేయు విష
యము నగుచున్నది. పెద్దబాగుమండి సరాసరి నల్లచెరువుకు
బోయిడి నెద్దకోస్తాన కొకతట్టు పట్టణపు మునిసిపల్
పోవు నెద్దకాలువవలదు. శ్రీహరి! నరకములో గూడ నా
బాధ అనుభవించుచు నాతలంపు, కాలువ యెచ్చుటనైనపోను
పోను పట్టుకు నుండుట కలదుకాని ముగ్రామంలో పట్టుకు
పోనుపోను మొదలగు నిర్బంధ బడినది.

ఒక చేటుపేయరు

(శ్రీ) రాయగారి పరిపాలనము.

పీరు గుంటూరు నుండియున కత్తెరుగానున్న కాల
 పిల్లలను కన్నుల నీటిచాగు నుండలేదు అని యిదివరకు
 వెలువడిన ప్రతీకల మూలముగ అందరకు తెలిసియున్నది.
 వీరికి నలహుముచ్చు అక్షిణస్థ ముగ్గురు. ఇరు మొదటివారు
 మాజూరు శిరస్తాదారు గిరిరావు పంతులుగారు. పీరు యీ
 హోదాకువచ్చి కొలదికాలము మాత్రము దొరగారుండినను
 నీరి ప్రభయంతయు అవ్వాయునువ్వలగున పోయినది. వీరి
 యందు దొరగారికి చాల ప్రేమ. ఎందుకనగా పీరు తపస్వీలు
 దారుగా నున్నప్పుడేమి, శిరస్తాదారుగా నున్నప్పుడుకూడ
 పీరిని మోటారు బండివీధిను కృష్ణవరదలు చూచుటకు వీరికి
 ప్రత్యామ్నాయము ఎవరితోనైనను ముచ్చటించుటను, లేక
 వీరికి గన్న మెంటునుంచి మెంటులనయన బత్తా ముట్టజేయు
 టతో, తప్పక ప్రకృతోడుగ నుంచుకొనుచు కాలమును గడ
 పిరి. పీరు లేనిపని యేయును జరిగినదికాదు.

చంద్రుని వారు డిస్ట్రీక్టు బోర్డు హెడ్ క్లర్కుగా నియమితులై పనిచేస్తున్నారు. వీరు చాల ప్రజ్ఞావంతులు. వీరిపైనుండి నడుముకట్టుకొని యీజిల్లా తెలుగువారు దోషానికి ఏమీ చెప్పరు. అది కాశీకాయుని దోషగానే చెప్పిస్తే తిరుగుదండేవారు. వీరిపనిపాటలయందు నెమ్మదిగా

నాకచక్రము యేమియున్నదోగాని, అధికారులను వశపర్చుకొనుటలో వీరియంత సమర్థులు లేరని గట్టిగ జెప్పకొప్పును. రాయదొర గారివంటి మెత్తరివారు అధికార్లుగనుండునెవల వీరు కాలచక్రము తలక్రిందుగ త్రిప్పులగు. అయితే యిప్పుడు కత్తెరుగారి అనుగ్రహమునకు కొంచెము దూరముగ కనుపడుచున్నారు. మంచు యెక్కించుకో తెలియదు. రాయగారు ఉండు కాలములో వీరికి కచ్చేరిపనికి ఎక్కువ తీరుపాటు లేనటులనుండెను. ఏకోటివంతులలో చూచినను వీరి ప్రాముఖ్యమే. వనదలలోకూడ వీరిని మోక్షారుబండేరొదను సోదము త్రిప్పినారు. అయితే యిప్పుడు వీరి సంగతి చూచువారెవరున్నారు? ఎక్కువ జీతముగల పనియేదైన నిచ్చియుండవలసినదే కాని, పెద్ద ఉద్యోగములు లోకలుఫండులో తిప్పుమావవవారు త్రిప్పినాను అయ్యంగారు. వీరు రివెన్యూయినస్పెక్టరుగానున్న కొలది కాలములో వీరు జమాబందీ సప్లయవిషయమై జరిగించినదానిని త్రి మొకయినవరుదొరగారు అగ్రహించి కొంతకాలమువరకు వీరికి ప్రమోషన్ ఇయ్యకూడదని ఉత్తరవుచేసిరి. వా రీజిల్లముందీ వెళ్లగానే రాయదొరగారు ఆకాలము పూర్తికాకమునునే చాల వృద్ధిలోకి తెచ్చిరి. వీరియుద్యోగము జీతముబిల్లుగమాస్తా యైనను వీరును కొన్నాళ్లు చక్రమును త్రిప్పిరి. అయితే రాయదొరగారు వీరికి తగుపని యేర్పర్చలేదు. వీరును దొరగారి పెను పెంటనే కాచుకొనియుండెనువారు.

యథార్థవాది.

మన వాణిజ్యము.

1913 సంవత్సరపు సంగతులు.

ఈ సంవత్సర విశేషముల వివరమునుగురించి డైరక్టరు గారిటుల తమ రిపోర్టులో వ్రాసిరి (1) ఇండియా లో కొన్ని భాగములలో వర్షము బాగుగాలేదు (2) పంజాబ్ లోను బొంబాయిలోను వ్యాధివ్యాధి వ్యాధి తీవ్రమిది (3) బట్టల వ్యాపారము మందగించినది (4) రైలువే సరకులు బట్టలు సర్దుబాటుకాలేదు. బొగ్గు వ్యాపారమునకు వాగనులు బాగు కని యిట్టింది చాల కలిగినది. 1915వ సంవత్సరాంతమునకు 22948 రైల్వేదారి వాగనులుకొనుట కేర్పాటు జరిగినది. వానిలో యొడ్డుయిండియా రైల్వేవారికి 9478 వాగనులును బెంగాలు వాగపురు రైల్వేవారికి 1845 వాగనులును యియ్యబడును ఆస్ట్రేలియాలో వర్షము సమృద్ధిగానుండునుకాని యిండియాలో ప్రతిసంవత్సరమును వర్షము బాగాబాటినే యుండును. ఈ సంవత్సరముగూడ నటులనే యున్నది. 1918లో జ్యూలై తరువాత వర్షములు సరిగా కురియలేదు. యునైటెడ్ ప్రోవిన్సులోను, సెంట్రలు యిండియాలోను, సెంట్రలైజ్డ్ నెలతోనే వర్షములు ముగిసినవి. బంగాళా ముల్లో కొన్ని భాగములలోను, బేహారు ముల్లో ఒరిస్సా, మదరాసులలోను వర్షము లభికమయి వరదలు విస్తారముకవచ్చినవి. సీతకాలములో పంటల కపసరమగు నంబు వర్షముగూడ యునైటెడ్ ప్రోవిన్సు, సెంట్రలు యిండియా రాజపుత్రాలలో కురియలేదు. కాన నాప్రాంతములలో కొన్ని గొట్ట కరువులక్షణము లేర్పడినవి. జలను, బందా, హమిర్పూరు ఎటావాలలో కరువు విస్తారముగాకలిగినది, బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీలోగూడ కొన్నిచోట్ల వర్షములేదు. మాలాభారులలో వాన బాగుగాలేదు. పంజాబునకు తూర్పుభాగమునందును ముల్ కొన్ని వర్షములేని ప్రదేశములలోను గడ్డికి రైలుఛార్జీ తక్కువ చేయబడినది. ఇండియాలో వర్షము లనుకూలముగా నుండిననేగాని, పంటలు బాగుగానుండవు. పంటలు బాగుగానుండిననేగాని ఎగుమతిదిగుమతి వ్యాపారములు చక్కగాజరుగవు. గోధుమలు చమురుగింజలు పంట చాలతక్కువగానున్నది. నార్తరను యిండియాలో వరిపంటకూడ వర్షమైనది. కాలమాన మనుకూలముగా లేనందున, యునైటెడ్ ప్రోవిన్సులలో చెరువు పంట చాలచెడిపోయినది. జ్యూలై ఆగస్టు నెలలలో బంగాళా ముల్లో వర్షములభికమగుటచేత జనవనారపంట పగిలిపోయినది. ప్రత్తిపంటమాత్రము బాగున్నది. ప్రత్తివిస్తారము పండినది.

నీలిమందు.

గత సంవత్సరము కన్న సీసంవత్సరము నీలిమందుపంట
బేహారులో తక్కువగా సాగుచేయబడినది. యాధ్యమువచ్చుటచే
గత సంవత్సరము పంటసంబంధముగు నిలువయున్న నీలిమందును
యిదివరకున్న ధరకు రు 60 లు హెచ్చుబెట్టి మానుబెరగాండ్ల
కొనిది. యూరోపు దేశములలోసింఠెట్రిక్ డై ఫాక్టర్స్ గీలు మూయ
బడుటచేత దేశవాళీరంగులకు సెగాకి తగులవచ్చును. కా
గిరాకికి తగినపంట పండించుటకు ఇ మవకాశములేదు. కా

వర్తకులు చురుకుధరలకు కొనవచ్చును. పాఠశీకములో బజారు
ధరలు కుదురువాటుగాలేవు. అవి కుదురువరకును వారు కొను
టకు రాదు. 1911-12. సంవత్సరమునకన్న 1912-1913 సం
వత్సరములో ఎగుమతి లెక్కయొనది. 21 లక్షల రూపాయలు
విలువగల 10,939 హెక్టార్లపై టులసరకుమాత్రమే యెగుమతి
యైనది. యూరోపుదేశములవారి కొనుబడి లెక్కనది. ఇంగ్లాండు
దేశమువారి కొనుబడి హెచ్చినది. ఆసియాటిక్లవారు పాఠ
శీకమువారు అమెరికా యునైటెడు స్టేట్సువారు ఈజిప్టు
వారును చాగుగాకొనిరి. గతసంవత్సరములో యావరేజి ఖరీదు
185-10-6 యాసంవత్సరము (1912-13) లో 193-3-3.

కాగితములు.

ఈ దేశములో తెల్ల కాగితములు, నూతన కాగితములును
వారమునకు సుమారు 15 వేల టన్నుల కాగితములు ఖర్చుగుచున్నది
యధావార్తలు వచ్చుటచేత 25, ఖర్చు వృద్ధియైనది. అక్కడి
కిని ప్రతికలవారు తమ ప్రతికల పరిమితిని తగ్గించినారు.
కాగితములు విస్తారము న్యూఢండులాండునుండియు యూరోపు
నుండియు వచ్చుచుండును. ప్రతివారమును న్యూఢండు
లాండునుండి 900 టన్నులును యూరోపునుండి 2600 టన్ను
లును వచ్చుచుండును. యూరోపులో నార్వే-స్విడను-జర్మని
దెన్మార్కు, హోలండు దేశములనుండి కాగితములు వచ్చుచుం
డును. అధినేత నమలనుండి కాగితములు వచ్చుటకు
కొంత యాటంకము కలిగినను, అచటనుంచి సరిగనే
రావచ్చును. అయిరోపునుండి మాత్రముసరకు అగిపోయినది.
కానధరలులేచినవి. 15 రోజులక్రితము పానుకు 1 వెన్నెలె
యిప్పుడు 8 1/2 వెన్నెలెగానున్నది. ఈదేశములో 11500
టన్నులు కాగితములిప్పుడు తయారగుచున్నవి. న్యూఢండు
లాండునుండిగూడ సరకులు సుమారుగానే వచ్చును. ఎంత
వచ్చినను చాలదు. ధరలెరిగియుటకున వచ్చువేయవారికిని
చాలకష్టముగా నున్నది. అయిలో ప్రతికలవారికి మిక్కిలి
కష్టముగానున్నది. ఇప్పుడువారమునకు 4 వేలటన్నుల కాగిత
ములు ఖర్చుగుచున్నవి. నిలవసరకులు 10 వారములవరకు
మాత్రమే సరిపోవునని యిదివర కనుకున్నాము. ఇప్పుడు ఖర్చు
పెచ్చుగా నుండుటచేత 6 వారములకు మాత్రమే సరిపోవును.

జావాపంచదార.

జావాలో పంచదారవర్తకులకు మిలిమీరిన లాభములు కలుగుచున్నవి అని సోదాబాయ్ నుండి యొక్కరు వ్రాసిరి. తక్కిన సామగ్రులన్నియును కొట్టిలోని అంతయగు చున్నవిగాని పంచదారమాత్ర మెప్పటికీ పప్పుడు విడుదల యగుచున్నది. ధరలు రోజుకు రోజుకు పెరుగుచున్నవి. ఈనడుమ ధరలు చాల పెరిగిపోయినవి.

16-20 నెంబర్లకు ధర 9½/0 నుండి 30/0 వరకును
మంచి రకమునకు 10½/0 నుండి 40/0 వరకును ధరలు
వేయింపబడినవి. ఒక వత్తక సంఘము వారు 10 లక్షల
పిక్కుల్ను పంచదార నిలువచేసిరి. ఈసీటిగానెందరో నిలువ
చేయుచున్నారు. జిహాను వత్తకులపక్షమున నొక చీనాసంఘము
వారిప్పటికి 220000 పిక్కుల్ను పంచదారకొనిరి. 2 జహానుస్తీమ
రులలో వట్టునంత పంచదార నెగుమలిచేసి జహానుచేవులకు
పంపుచున్నారు. చీనావత్తకుల వ్యాపారమున కోటిశ్వరులగు
చున్నారు. ప్రొద్దున మొదలుకొని రెండుజాములలోపల నొక్క
పూటలో నొక చీనానావత్తకుడు సుమారు 10 కోట్లరూపా
యలవాదమును సంపాదించెను.

ಅಗ್ನಿಪ್ರಾಣರು

గత సంవత్సరము 90 లక్షల రూపాయల విలువగల అగ్గి-
పెట్టెలు దిగుమతియైనవి. దిగుమతులవెలలో సంతకు వెనుకటి
సంవత్సరమునకన్న 9 లక్షలు తగ్గినది. జపాను స్కాండినేవీయా
అస్ట్రీయాహంగరీ బర్మనీ - జెల్లియము - దేశములనుండి మన
దేశమున కగ్గి పెట్టెలువచ్చుచున్నవి. యుద్ధమువలన ధరకొంత
పెరుగునవచ్చును. దేశాధిపతులలో వీనికి కావలసినవస్తువులు విస్తారముగా
దొరకును. జపాను దాదాపుగా నొక ఫ్యాక్టరీ కట్టుటకు
ప్రయత్నించును. జరిగినది. 1912 లో యీ దేశమున 6 ఫ్యాక్టరీ
లున్నవి.

ప్రేమానుబంధము.

ద్వితీయ పక్షము.

ధనశాటి యొకానొక దిగుబున నాయం కాలము
దనుక విరానములబట్టి, ప్రాద్వికము నున్న హేతువున, ఇసుక
తిన్నెలయందు భగవద్గీతలను వేరెట్టుకొని యందలి భావముల
కానందము నొందును కాలము బుచ్చుచున్నతని, వృద్ధుఁ
డొకఁడగుచెను.

“బాలకా! తారాదేవి భవనమునకు మృగమెలుగఁ జెప్పెదవా” యని యాతఁడు ధనకోటిని వింతగా నవలొకింప బొడగెను.

వృద్ధు నవలొకించి, ధనకోటి, ఇంచుక ననుమానము నొంది, “వీనికేల తారగృహము కావలయును? వీనియభిమున చోరగతుణములై విరివిగా నున్నవి. తారకేమేని, ఈలఁడు కష్టముగలిగింప నెంచుచున్నాడా?” యని యాలోచించు చుండెను. వృద్ధుడు తిరిగి ధనకోటి ప్రత్యుత్తరమియ్యకుండుటచే విసుగుపెంది.

“బాలకా! నాకెంతింగిలిన యంతనే, నీ కోరికస్వ రమునే గ్రహించెదనని భయపడుచుంటివా? నీవారంతనారం తయు జెందవచ్చులేదు” అని యొక్కపక్కముగా పల్కినను. ధనకోటి, వృద్ధుని విసుగుపాటు నవలొకించి తనచరపునకు భంగముగలిగెనని, “నాకు తెలియదు తారయెవ్వరో నే నెఱుంగను” అని పలికెను.

వృద్ధుడేమేమియో లోన నలుగు కొనుచు, తనదారిని బోయెను. సమద్రుతిరమునుండి, తారభవనమున కేగవలయు ననిన పుత్రులు దేశమునుంచి కెక్కి దిగవలయును. ఆకొండ కావలసే, తారభవనమున్నది. దానికి నూరుకందల గజములలో సాగరుని యుద్వానవన భూమియున్నది. తార యుద్వాన వనాంతమునుండి, సాగరుని యుద్వానము పార్శ్వభాగమును. ధనకోటి సందర్శయెదనని లెబంచి తనగ్రంథమునుమూసి, యూరి వైపుజూచునరకా వృద్ధుడొకొండ నెక్కు చుండెను. తప్పకాతందెడియో దురుద్దేశ్యముతో బోవుచుండె ననితలంచి, ధనకోటి, వేగముగా తనగృహమునుజేరి, సామాను, నందుంచి, వృద్ధుడేగిన మార్గమున బోయెను. సాయం కాలము లోకము నాక్రమింప, ధనకోటి, తారయుద్వానవన ప్రాకారమునుజేరెను. ప్రాకారమెత్తుగా లేకుంటచే, ధనకోటి లోనికురికి, చూపుమేరనున్న వృద్ధుని చర్యల నవలొకించు చుండెను. వృద్ధుడను, వృక్షముల చాటున దాగుచు, నటు నిటు ననుమానాస్పదములగు చూడ్కుల బ్రసరింపుచు, క్రమ ముగా తార తనప్రాచుర్యముల చెలులతో నాడుకొనుచుండి న ప్రదేశమును జేరెను. ధనకోటియు కొలది దూరములో నుండెను. యర నిమిషమున, వృద్ధుడకన్నాత్తుగా తారక కరాంకుళీయకము నవహరించి, ధనకోటి దా కరుడెంచెను.

సంతోషమున, ధనకోటి యవృద్ధుని వైకుంఠికి, వారి హస్తమునందుండి యాయంకుళీయకము నూడ బెరికి, వాని నొకరెండు తన్నులు తన్ని, నేలవై బడద్రోసి, దూరముగా కంఠముకొలిది విలపించుచున్న తారయెద్దకు బోయెను. వృద్ధునితో పోరాడుచున్న సమయమున, నాతడు తన చురికతో పొడిచిన పోటున, ధనకోటి దక్షిణ హస్తము రక్తమున దడిసియుండెను. ఆపాధనారెండు లక్షింపక, తార కాయంకుళీయకము నొసంగి, యామెకృతజ్ఞతా వందనముల నందుకొనకయే ధనకోటి, ప్రాకారము వైపు పరుకెత్తికొని పోయెను. తారకేకలను విని, టుంటిలోనుండి వచ్చినవారా బాలకుడే దొంగయని, వానివెంటబడిరి. కాని, యాతఁడు దొరకలేదు.

ఇంతలో తారవారి యెద్దకు బోయి నిజవృత్తాంతము నెల్ల నవిస్తరముగా నెఱింగించెను. వారావృద్ధుని వెదకి, వాగు గాబుద్దిచెప్పి పంపించిరి. ఆనాడు తారహస్తయుగ స్వర్ణత గాంచలేదు. భవనములోనికేగి, ఆమె ఈక్రింది కీర్తిని తక్కించు కొనెను. తనపోవకులా బాలుడుపోయిన నూర్చును బట్టియు, ఆమెవ్వుననుబట్టియు, నాబాలకుడు పల్లెవానినెంపుడుకుమారు డగు ధనకోటియని యెఱింగెను. ఆమె యిట్లాలోచించెను:—

“వృద్ధు డవహరించుకొనిపోయిన, యంకుళీ యకమున, నేనడుగకయే, తనవంటనోపాయి, వానినోడించి, తిరిగినాకు దెచ్చితిమిసంగిన యాతఁడు, నాచే కృతజ్ఞతా వందనముల నైన నందుకొనకయే పోయెను. అయ్యో! నాకింత యుపకారమును జేసిన వీనికి, కృతజ్ఞతా వందనములయినను నొసంగని, నా యీ జన్మమేల? తిప్పక చేపాతడు తేవునకు బోవువేళ, దారిలో వానిని గలపికొని, వందనము లర్పింపవలయును” అని నిశ్చ యించుకొని, ఆమె ధనకోటి నామమును స్మరించుకొనుచు, నిద్దురబోయెను.

ధనకోటి యారీతిగా బరుకెత్తుచు, సాగరుని యుద్వా నవనభూమిబడి పోవుచుండెను. సాగరుడువేదికవైగూర్చుండి వీణ వాయింపుచుండెను. ధనకోటి నాతఁడు దూరముననే యానవాలుపట్టి, తనయెద్దపరమృనిపిల్చి, ప్రక్కన గూర్చుండ బెట్టుకొని, వాని హస్తముననున్న గాయమునుగాంచి.

“ధనకోటి! ఇదియేమి? నీహస్తము గాయపడుటకు పేతు వెయ్యది? దీనియందింత యుత్తర వహింపనేల” యని అడిగెను.

“అది మతేమియుగాదు. మా ఇంటిగోడ నెగ బ్రాకు చుండ, గోడగీచుకొనిపోయినది”

సాగరుడెది యవృత్తముని యెఱుంగునుగాని, యెంత ప్రశ్నించినను, తనకుజెప్ప నిష్ప్రములేని నిజమును ధనకోటి చెప్పెదని యాతఁడెఱుంగుటచే, తిరిగిప్రశ్నంప మానెను. కొంత కాలమారని సంగతియు నామోదించినవైన ధనకోటి, నెలవున కొని తనయింటికిబోయి, గాయమును సాగ్రత్తగా గట్టివైచి నిద్రించెను.

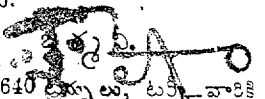
మరునాడుదయమొన ధనకోటి తనవలయు తెడ్డులను భుజమున బొందుపఱచుకొని, వార్ధికిబోవుచుండగా, గజ్జయు వైస్వారిచేయుచు, వానివైపునకు వేగముగా గారయగు దెంచుచుండెను. ధనకోటి నామెచేరిన తర్వాత వారి కిర్వరకు నీక్రిందిరీతి సంభాషణ జరిగెను. (సకేషము)

యుద్ధనావల నప్తము.

ఈనెల 24 వ తేదీనక క్రిందితీరున యుద్ధనావలలో నప్తము సంభవించియున్నది.—

(నోట్స్ టెబుల్).

1. ఆంధ్రయాక్, 3440 టన్నులు, మందుగనులవలన మునిగెను.
2. స్పీడి, 810 టన్నులు, మందుగనులవలన మునిగెను.
3. అరితూసా, 3750 టన్నులు, ఉత్తరసముద్రమున నాశ మైనది.
4. పాల్ వైండర్, 2940 టన్నులు, ఉత్తర సముద్రములో మందుగనులవలన మునిగెను.
5. లిబర్టీ, 965 టన్నులు, ఉత్తరసముద్రమున నాశమైనది.
6. ఓషియానిక్ (సహాయముగవచ్చు చిన్నయుద్ధనావ), 7274 టన్నులు, పగిలిపోయినది.
7. పిగాసన్, 2135 టన్నులు, బాక్ జేబారులో నిరుపయోగ ముచేయబడినది. సబ్ మెరైన్ ఎ. ఇ. 1 (అప్రేలియన్) పగిలిపోయినది.
8. క్రెస్సీ, ఆబూకాక్, హేగ్ అను క్రూజర్ (చిన్నయుద్ధ నావలు, 12000 టన్నులు, జర్మన్ సబ్ మెరైన్లచే ముంచివేయబడినవి.

1. గొయిబెక్, 22640 టన్నులు, టర్కీ-వారికి అమ్మివేయ బడెను.
2. అరియేడెక్, 2618 టన్నులు, ఉత్తరసముద్రమున మునిగి పోయెను.
3. బ్రెస్లా, 4500 టన్నులు, టర్కీ-వారికి అమ్మివేయబడెను.
4. కొయిబెక్, 4280 టన్నులు, ఉత్తరసముద్రమున మునిగి పోయెను.
5. మాడ్లిబర్గ్, 4500 టన్నులు, దరిత్రక్రితే పగిలెను.
6. మెయిన్ జే, 4232 టన్నులు, ఉత్తరసముద్రములో మునిగెను.
7. హీలా 2003 టన్నులు, మునిగిపోయెను.
8. పాక్ తర్, 962 టన్నులు, మునిగిపోయెనని తెలియజేయ బడెను.
9. రెండు డిస్ట్రోయర్లు, ఉత్తరసముద్రమున మునిగిపోయినవి.
10. ఒక్కనవే మెరైన్, ఉత్తరసముద్రమున మునిగిపోయినది.
11. కేయిసర్ విల్ హెల్మ్స్టర్ (గ్రోసి, (వర్తకనావ) 14000 టన్నులు, హైల్బర్గ్ చే ముంచివేయబడెను.
12. కాప్ట్రెఫాలర్ (వర్తకనావ), 19000 టన్నులు, దక్షిణ ఆమెరికాతీరమున మునిగిపోయినది.
13. డ్యూస్ లుచే ఒకస్టీయరు పట్టుకొనబడెను; మతియొకస్టీయరు ను, ఒక (లాంచ్) పడవయు, ముంచివేయబడినవి.
14. 3899 టన్నులు, స్పీడ్ వాల్డు అను (ఆయుధసహితమగు) వర్తకనావయు. బొగ్గును తీసికొనివెళ్లు రెండునావలను అట్లాంటిక్ మహాసముద్రమున పట్టుకొనబడినవి.

అప్రేలియా.

1. క్రేకోయ, 1-123 టన్నులు, మునిగిపోయెనని తెలియజేయ బడెను.
2. ఆస్టర్, 2862 టన్నులు, మునిగిపోయెనని తెలియజేయ బడెను.
3. కెయిసర్ ఎలిజబెత్, 4000 టన్నులు, చీనావర్త నిరుప యోగము చేయబడినది.
4. ఒక డిస్ట్రోయరును, రెండు టార్పిడో పడవలను, ఏడ్రి యాటిక్ సముద్రమున మునిగిపోయినవి.

జనవరి.

రెండు టార్పిడో పడవలు కానరావన్నవని తెలియజేయ బడియున్నది. ఫ్రాన్కోను, రషియా, యూరేషియల కిట్టికన్న మేదియు కలుగలేదు

హోటలు గడవిడ.

కొలంబొలో జరిగిన కథ.

20-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలమున కొలం బొలోని లార్డు నెల్సను హోటలులో కొంతవరకు ప్రమాదకర మనదగిన గందరగోళము జరిగినది. పెర్మము ఓడలోని నావికు లగు కొందరు రష్యనులను, డాక్టే ఓడలోని కొందరుపరాసు వారును హోటలుకువచ్చిరి. అదివరకే హోటలులో కొందరు పోర్చుగీసువా రుండిరి. వారును వీరును భోజనముచేయుగదిలో నొకరినొకరు కొట్టుకొనిరి. సాయంకాలము 6-30 గంటలకు వారందరును వేరువేరు బల్లలకడ కూర్చుండి యుండిరి. వారి కందరికిని మద్యమొసగబడెను. ఇంతలో కొంతమంది యింగ్లీషు వారు వచ్చిరి. వారికిగూడ వేరొకబల్లద్గర్ల మద్యమొసగ బడెను. వారిలో నొకరిదేశభాష మరియొకరిరాక వారిమాట వీరికిని వీరిమాటవారికిని తెలియనిస్థితిలో వారుండిరి. వారులు లున్నను మద్యపాత్ర లొండోరుల కందిచ్చుకొనుట మాత్రము మానలేదు. సురాపాన మారంభమెనది. దానివలన గలిగిన యుత్సాహమువలన వారు పాటలుపాడసాగిరి. ఏదేశమువారు వారి జాతీయగీతములను పాడుచుండిరి.

అంతలో కడవయెవరని తెలుపుగంటమొగినది. పోర్చు గీసువారు 5 గురును మరియొక్కరు రష్యువారును మేడమీదకు పోయిరి. వారికక్కడ వేదోసంవాద మారంభమెనది గాని యొకరిభాష యొకరికి తెలియకుండున నొకళ్ళుమాట రెండవ వారికి తెలియలేదు. రష్యువారిలో నొకడొకప్పుడు పోర్చుగీసువారితో మేము జర్మనులమనియో తేక జర్మనుసంబంధముగు మరియే సంగతితో ద్వంద్వగా నరచుచు చెప్పెను. అతనికేకలు విసబడ గానే క్రిందనున్న తక్కినవారందరును గూడ నొక్కపరుగున మేడనెక్కిరి. ఇంగ్లీషువారు ఇద్దరుమాత్రమే వారిలోనుండి. వారుపోవునరి కప్పుడే ముష్టియుద్ధ మారంభమైనది. పోయిన వారిలో నింగ్లీషువా కిద్దరును తప్ప తక్కిన వారందరును పోర్చుగీసువారిమీద పడిరి. వారు వీరిమీద తిరుగబడిరి. వా రప్పడు సీసాబుడ్లు, చమ్యూలు, ముగ్గగరిటెలు, కుచ్చీలు మొదలగు వస్తువు లేవిదొరకిన వానితోనే కొట్టుకొనిరి. ఇంతలో హోటలు మేనేజరువచ్చి వారిపోరు మాన్పదాచెను గాని సాధ్యముకాలేదు. అతడుపోయి పోలీసువారి కెరింగించెను. పోలీసువారువచ్చి వారినందరిని స్టేషనుకు తీసికొనిపోయిరి. వారిలోనొక రష్యువనకు మరియొక పరాసువానికిని యిద్దరు పోర్చుగీసులకును బలమయిన దెబ్బలుతగిలినవి. కాన వారిని వైద్యశాలకు పంపించిరి. (నిలోను అజ్ఞాతము).

జర్మనులు-వారిదేశభాషాభిమానము.

ఈక్రింది 10 నియమములు వ్రాసినకాగితములను వేల్ తరబడి అచ్చువేయించి మాడుగునకత్తెరములనుండి జర్మనీదేశ మంతటను పంచివెట్టుచున్నారు. ఈనియమమును మనముకూడ పాటించిన ఆంగ్లాసామ్రాజ్యమునకు మితిలేనిలాభము చేకూరును

1. నీవు ఎప్పుడు డబ్బు ఖర్చు వెట్టుచున్నను, నీదేశే యలకు నప్తము వచ్చునట్లు ఖర్చు వెట్టకుము.
2. నీవు విదేశకస్తువును కొనికొన్నట్లై నీదేశమునకు నప్తము కలుగుచుండునను మాటను మఱచకద్దు.
3. నీదబ్బుగలన జర్మనులకు తప్ప ఇంకొక దేశేయలకు లాభము కలుగకూడదు
4. జర్మనీదేశమునందలి కర్మకాలన, ఇతరము యంత్ర సామగ్రితో నెన్నడును, అపవిత్రీకరింపకుము.
5. ఇతర దేశములనుండి దిగుమతియగు ఆహారపదార్థ ములను భుజింపకుము.
6. జర్మను కాగితముమీద, జర్మనుకలముతో వ్రాయు ము. జర్మను అద్దడుకాగితమును ఉపయోగింపుము.
7. జర్మనుండి, జర్మనుపదార్థు, జర్మనుసారాయి, ఈ వస్తువులే నీ శరీరమునకు నిజమగు జర్మను దేశకళనియ్యగలవు
8. జర్మనీలో పండుమూల్లుకాఫీ నీకుఇష్టములేకపోయిన పక్షమున, జర్మను సామ్రాజ్యములోని యిధిని వేశములనుండి దిగుమతియగు కాఫీని ఉపయోగింపుము.
9. జర్మనుగుడ్డలు, జర్మనుబోటీలు ఉపయోగింపుము.
10. పుదేశములవారు ఎన్ని ఎన్ని ఉప్పుమాటలు చెప్పినను, ఈనియమముల నుండి తొలగకుము. ఎవరు ఎన్ని చెప్పినను, జర్మనులకు, జర్మనీకస్తువులే భవనమైననుమాటను ఎల్లప్పుడును స్మరించుకొనుము.

ఆంధ్ర పత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ కృష్ణాయుజ సం॥ ౧౧ లు
బుధవారము

ఇప్పటి సహాయసంపత్తి.

నిన్నటిదినము మనగవర్తరుగారు సమావేశ పరచిన ఇండియను ఇంజీనియరు ఫండు సంఘ శాఖాసభ కొన్ని తీర్మానములు నిర్ణయించుట తెలిపిరి. ఈ రాజధానిలో పై నిధికి వసూలుయిన మొత్తము 17 లక్షలరూపాయలు. నిధియొక్క ముఖ్య డ్యూటీ మన దేశమునకు యుద్ధమువలన కలుగు కష్టములను నివర్తింపజేయుటయనియున్నది. కష్టములు ముఖ్యముగా రెండు విధములు కలవు. యుద్ధభూమికి దేశసంరక్షణచేయు దీక్షతో బయలుదేరిపోయి ప్రాణము లర్పించునైతికదంబముల కుటుంబములవారు నిరాధారులు నిలచుట మొదటిదియు స్వప్రమును నయనది. దీనిని నివారించజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గొంత సహకృతిచేయుదురనుట నిజమేయైనను వారు చేయవలసినది ధర్మమేయైనను మన భావిసంరక్షణ ప్రవృత్తులకొరకు తెగించి తమతనవృత్తైన గోల్పోయి పుత్రమిత్రకత్తాదుల వినున సాహసించియుండు భౌత్యనరులను గౌరవించుటకును వారియెడల మనకు గల సామ్రాజ్యానురాగమును వ్యక్తపరచుటకును వారిపై ఆధారపడియుండు పరిజనమునకును మనచేసిన సాయముచే యోదాదులు గొల్పుట సత్వముగా మన ప్రభుత్వధర్మము. దానిని నిర్వహించుటకయి నిన్నటి సభ వారు తామునసూలుచేసిన ద్రవ్యములో నూటికి 75వంతులు సిరిలాయందలి ముఖ్యసాగుమునకుననుకూలమైనవి. ఈ దేశములోని యేయే భాగము నుండి యెందరెందరు యుద్ధభూమికి పంపబడియుండునదియు వివరముగా సిరిలా యధికారులు మాత్రమే యెరుంగుదురు. మన దక్షిణదేశపువారు ఎవ్వరో కొందరే నెడలికలు తెలియచున్నది. విశేష భాగము హైదరాబాదు ఉత్తర దేశమునూడీయే పోయియున్నది. కావున మొత్తముమీద యుద్ధములన కలుగు మొట్టమొదటి కష్టమునకు దిగి ప్రతీకారము చేయదగినవారు చాలవరకు సిరిలా వారే యగుచున్నారు. అందుచేత నా యధికారులకు ముద్రానుసంఘమువారు మాటికి తెబ్బడియెను నుత్తున ద్రవ్యమునుపుట్ట సమంజసముగానే యున్నది. నిన్నటిదినము గవర్నరుగారు మన మిచ్చుట పోగుచేసిన యీత ద్రవ్యములో ముఖ్యతీకనతు సంపుటించుట ప్రశంసాపాత్రమను సభిప్రాయము తోపించజేయుచుండ ఆదిమంత్రిగారు ప్రభు, ఇండియా యంత్రాధికారి, దేశమయిన మనకును దీని హెచ్చించిరి. ఆంధ్రభాషయందు దేశమని యర్థముచ్చి పదమే ప్రజకును నొక్కొక సందర్భమున వేరవర్తించుటచేత నామె యాపదమును రెండ్లముల నుపయోగించెనయే చెప్పవచ్చును. ఒక్కొక్కరాల మొక్కొక్కభావమునకు నొక్కొక్కయోధ్యమునకు సమకూలమునకు. ఇక్కాలము మన బాటికి భావభివృద్ధికి విజృంభణకాలము. ఆసేతుహీమాయల ప్రజయనురాగ బంధములచే ననుసరించును బలనత్తరమగు జాతిగ నేర్పడుచున్నది. ఈయుద్ధమునూడ నాజాతీయ భావబలమును పెంచుటకే తోడగుచుండుట మన యదృష్టమనియే నమ్మనలయును. యుద్ధమువలన గలుగు రెండవకష్టము వ్యాపార స్తంభనము. బంగాళమున గోగునార వ్యాపారము నిలచిపోయినది. ప్రతిసం

వత్సరమును కలకలలాడుచు దుగ్ధాపూజకు లక్షలు లక్షలుగా కలకత్తాపురమునకు విచ్చేయుచుండిన వంగదేశ కృషికులు వ్యాపారస్తంభనముచే దరిద్రులు కర్షుపైకొనుటకు ద్రవ్యములేక యింటి కడనే నిలచిపోయినారు. భోజనమునకునూడ జరుగక మలమలమాడుచుండు బీదలందఱో నెందరున్నారో. బంగలాయ ప్రాంతముల జరుగుచుండిన ప్రత్తివ్యాపారము పడిపోయినది. మనరాజధానిలోని కొబ్బరి నూనెగింజలనర్తకమిగినది. కొబ్బరి ను తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వములవారు వ్యాపార స్తంభనచే కరుద్యోగులను నిరాధారులును నగు ప్రజను సంరక్షించుకొరకు కొన్నిక్రొత్తపనులను ప్రారంభించి కూలికలిగించుచున్నారు. దేశమున నుత్పత్తియైన అపకృతస్తువులను నుపయోగించుకొని సున్నిత వస్తుసంచయము సిద్ధముచేసికొన గలుగు శక్తిగలదేశములలో ఇప్పుడు మనదేశమునకు కలిగిన సామాన్యపు వ్యాపార స్తంభనకలిగినను విశేషమగు కష్టనష్టములు కానరావు. మనము నేర్చియుండునది పండించుట మాత్రమే కాని తరువాతి కరిత్రమకాదు. అందువలన కొన్నికొన్ని భాగములలో నిప్పటికే కొంతకష్టదశ కానుపించినది. తిరువాన్కూరు కొబ్బరిచలలో నేర్పాటులు చేయబడుట చెప్పితిమి. బొంబయిలో నవసరమున్న ను నవసరములేకున్నను ప్రత్తియంత్రశాలలవారు గొంతకుగొంత పనిజరుపుచు కూలివారలను సంరక్షించుచున్నారు. ఎంతచేసినను కలుగు కష్టమువంతయును నివారించజేయుట కిట్టి ప్రయత్నములు తమంతటచాలవు. పరిశ్రమాగారములలో పనినడువకపోవుటవలనగలుగు కష్టనష్టములేగాకన రక్తము మూత్రమేతాద్యక్రమముగగలవ్యాపారసంఘముల పనితీరులవలన మనకులక్షలనాధారములేనిస్థితి గలుగుచున్నది. జీవనాధారవస్తువులు ఉత్పత్తికాని దేశమే యైనయెడల వెలుపలెచ్చి దుష్ప్రతి పెరుగుటయు కలగు. మనదేశమున నా సందర్భమునకు విలువేక. వ్యాపార స్తంభనవలన కలుగు దురవస్థ నిజముగా చాల వ్యాప్తికలిగినదై యుండునటుకు సందేహములేకు. నిన్నటిదినము గవర్నరుగారే బంగాళాఖాతనుండలి వ్యాపారము సురక్షితము కావనితెలిపిరి. నేడినము ఎమ్మెంను గురించి మరియొకవార్త వచ్చినది. మనరాజధాని వచ్చిమ తీరమునకుగోలు లక్షదీవుల ప్రాంతమున నాలుగు వ్యాపారి నావలను మొన్న 26, 27 వ తేదీలను ముంచివదట! నిన్న మన గవర్నరుగారు చెప్పినట్లు మన విప్రతనకు బంగాళాఖాతము ఇండియా సముద్రము, పసిఫిక్ సముద్రములలో సీచిన్న పోకిరిని వెనకుట మిక్కిలి కష్టమనుట నిజమే కాని త్వరితగతి నేయుపాయము చేతనైనను దీనిని బరిమార్చుకున్న నిది తప్పక యిండియా వ్యాపారమున కపాకృష్టము కలిగించకలదు. దానివలన కలుగు నరనరా నివారణకయి పై నిధివారు జనుచేసిన ద్రవ్యమును మాటికి నిరుపదయైదే యుంచుకొనుట బహుశ్యముగా కనుపించకపోదు. అవసరమైనయెడల ప్రభుత్వమువారును దోడ్పడుదురని నిన్న గవర్నరుగారు చెప్పిరి. యుద్ధమువలననైన యీ దురవస్థను బాపుటకు యుద్ధ నిధి యు గవర్నమొటువారి దానద్రవ్యమును గొంత దోడ్పడవచ్చునగాని అంతకంటె బలనత్తరమును జాతీయవిజృంభకమును నగుమార్గముకలదు. ఇప్పుడీదేశమున వ్యాపనముననుండు పరిశ్రమలనుపెంచి యభివృద్ధిచేసి గట్టిగా స్థాపించి ప్రజలకు జీవనాధా

రము కలుగజేయుటయు సులభసాధ్యములయి క్రొత్తగా స్థాపించ విలుగలపరిశ్రమలను స్థాపించుటయు. ఈవిషయమున మనప్రభుత్వమువారు చేసిన తీర్మానము తృప్తికరము గా లేదని యిదివరకే యభిప్రాయమిచ్చియున్నాము. మరల వారాలో చింతుగూగాక యని నమ్ముచున్నాము. ధనవంతులగు ప్రజానాయకులును మేలుకొనవలసియున్నారు. వీరు పరిశ్రమలవైపునకేకాక కృషికులవైపునకును దృష్టి మరల్పవలసియున్నారు. కృషికులు పండించినవంటలు సాధారణకాలములలో నెగుమతి యగునవి యెగుమతియగుటకు వీలులేనిసందర్భము కలిగినప్పుడు ఆవంటఫలము నిలువబెట్టినయెడల నశించినదికాని పట్లదానిని సామాన్యవెలలకుకొని నిలువచేసినయెడల ధనికులు మన బీదసోదరులగు రైతులకు ఎంతో మేలుచేసినవారగుదురు. ఏతదర్థమయి సంఘము లేర్పడుటయు శ్రేయస్కరమని నమ్ముచున్నాము. ప్రభువులును ప్రజానాయకులును యుద్ధమువలన కలుగు దుష్ప్రతిభలలో ప్రజనేపది సంరక్షించి ఆదుష్ప్రతిభే దేశభివృద్ధికిని జాత్యభివృద్ధికిని కారణభూతముగా నుపయోగింతురోచూడవలసియున్నది.

“విశేష వార్తలులేవు” అను నీపల్లవిని మాచదువరులు దివదినమును విని వేసరుదురేమో. కాని మధ్యరంగమున మహాహవము ఇదివరకుచరిత్రలో వివరింపకనినదియుగానిది జరుగుచున్నది. స్ఫురించినయెడల నావిసుగుదలకు నేమాత్రము కారణములేక పోగలదు. పడమటిదివర మిత్రమండలి నైన్యముల కనుకూలముగా 10 వారాభాగమున జర్మనులు మహాసాహిత్రమే సహోధుడి తరుమబడినారు. మ్యూసనది ప్రాంతముల మిత్రమండలి నైన్యములు కొద్దిగా ముందుకునడచినవి. వియోపరులో మంచు డిట్టనుగుటచేత యుద్ధము సాగుటలేదు. లోనేనువాన్కూరులలో యథాస్థితియే. ఈవర్ణనవలన ఫలసూచన అట్లే కానరాకున్నను జర్మనులు ఆయాసపడుచున్నారనుట మరికొన్ని సందర్భములవలన తెలియచున్నది. కొందరు జర్మను సైనికులు తమంతట తామే మిత్రమండలికి బండుచున్నారు. బ్రుస్సియనుకు యుద్ధరంగము నుండి పోయినసైనికులు మిక్కిలి డస్పియున్నట్లు వార్తలకు. జర్మనుచక్రవర్తిగారు తూర్పుదెసకు పోవుటవలని ఫలము అప్పుడే కానవచ్చుచున్నది. జర్మనులు ఇప్పటికి 18 మైళ్ల దూరగలిగినను రుష్యాలోనికి దూర మొదలిడినారు. ఒక్కతావున వార్తాపెత్తెగ్రామాల రైల్వేకు 16 మైళ్ళదూరముననున్నారు! ఈ భాగమున యుద్ధము తీక్ష్ణమగు నను సూచనలు కలవు. ఆఫ్రికాలో గలిషియానుగు రుష్యావా రెప్పుటివలెనే ముందుకు నడచుచున్నారు. సైలీసియా వైపున జర్మను బలములు సమృద్ధముగావచ్చి చేరి యున్నవట. ఆఫ్రికాలో జర్మనికి చేరిన స్థానము లొక్కొక్కటిగ మిత్రమండలివారి స్వాధీనమగు చున్నవి. జపాను వారు సింక్వెం నేనుమైల్లదూరములో నున్నారు. మన దేశమును దరిసి చూచితిమా పోకిరి యెన్డెలక్షదీవులకడ, బంగాళాఖాతమున గాదు అరేబియను సముద్రమున, బ్రిటిషువారి నాలుగువ్యాపార నావలను మొన్న 26-27 తేదీలలో ముంచివేసినది.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

THE "EMDEN" SINKS FOUR MORE MERCHANT VESSELS.

THE GREAT BATTLE: GERMAN POSITION CRITICAL.

THE EASTERN THEATRE: GERMANS VERY ACTIVE.

JAPANESE SUCCESS: WITHIN SEVEN MILES OF TSINGTAU.

(REUTER'S AGENCY.)

"The position is unchanged" is the usual song. Till the day arrives which shall bring forth the result, favourable to the allied arms we shall hope and believe, our readers have to be content with this short and grim Music from the central theatre of war. French advance is reported here and there. The position on the left is said to be favourable and violent counter attacks have been repulsed at the centre. Gradual exhaustion of the Germans is implied by reports of voluntary surrenders and by the actual state of German troops returned to Brussels. The Kaiser's Eastern sojourn is beginning to have its effect. War is being carried into Russia though only 18 miles from the frontier and in one place the Germans are reported to be only 18 miles from Warsaw Petrograd Railway. The fight promises to grow to greater dimensions this side. The position on the Galician side in Austria is still very good for Russia. Russia is advancing and bombarding. Towards Silesia German re-inforcements are said to have arrived. In distant Africa Germany has suffered defeats and her possessions are being wrested from her. The Japanese are now within seven miles of Tsingtau. Nearer home our mischievous imp of a cruiser "Emden" has sunk four more British Steamers off the Laccadives—not in the Bay of Bengal but away in the Arabian Sea.

The "Emden" At Work.

Sinks Four More Steamers off West Coast.

SIMLA, September 29.—The following Press communique has been issued:—The following was received from the Chief Censor here this evening:—Information has been received from Colombo to the effect that during the 26th and 27th September the German Cruiser "Emden" apparently operating off the west coast of India in the neighbourhood of the Laccadive Islands sank four steamers namely "Tymeric", "King Lud", "Riberia" and "Foyle". She also captured the Admiralty collier "Bursek". The crews of these vessels were placed on the steamer "Cryfedale" which arrived at Colombo this morning.

GREAT BRITAIN.

Lucky British Airmen.

LONDON, September 29.—(1.0 P.M.)—A British Officer in a letter dated 19th September from the South of France says our "flying corps are lucky in losing only one pilot and one passenger up to date." He says:—"We scarcely ever come down without bullet holes all over the planes."

Articles for Indian Troops.

LONDON, September 29.—Articles for Indian Troops mentioned in a recent message from London should be addressed to Lady Londesborough, Scarborough.

British Casualties.

The following list of casualties is issued:—

LONDON, September 29.—Killed:—Captain W. Frend Sherwoods. Died of wounds:—Lieut. A. W. Campbell, Coldstreams, Second Lieut. W. G. Houldsworth. Officers Training Corps; Capt. A. K. Kyrke-Smith, Liverpool; Lieut. T. Meauty West Yorks:—

Died—Captain. C. Boone, Essex Regiment:—

Killed in East Africa—Lieut. E. Thornycroft, King's African Rifles.

More Vigorous Attacks.

LONDON, September 28.—(6.30 P. M.)—The Press Bureau states that last night the enemy attacked our lines with even more vigour, but with no more success. The Germans gained no ground, whereas the French advanced here and there.

A Descriptive Statement.

LONDON, September 29.—(9.15 P.M.)—A descriptive statement from the British Headquarters, dated September 25th, says: For four days there has been a comparative lull, accompanied by a spell of fine weather. The nights are now much colder. The arrival of fresh troops has enabled the men who have been in the firing line for some time to be relieved. Several units have consequently received their baptism of fire.

It appears that on Sunday, the 20th, German Infantry fired into each other when making a converging advance in the dark.

The action on Monday was practically confined to artillery, our guns driving away the enemy who were endeavouring to construct a redoubt.

The Germans expended much heavy shell bombarding a village.

It was ascertained during the night that the enemy had deserted some trenches, leaving a hundred dead and wounded and quantities of equipment, and had withdrawn some distance.

Tuesday was one of our most eventful days. There was less artillery firing, though the Germans gave a village a taste of the "Jack Johnsons", as the shells from the siege howitzers are called.

Extensive German Espionage.

LONDON, September 28.—(9.45 P. M.)—A Headquarters statement deals at some length with the question of espionage as extensively practised by the Germans, by means of men in plain clothes signalling with coloured lights and puffs of smoke from chimneys; also acting as advanced Scouts for the German Cavalry, as pseudo labourers working in the fields who convey information; and as Officers and men in French and British uniforms remaining in the localities evacuated by the Germans.

One spy was found hidden in a church tower. His presence was only discovered by the erratic movements of the hand of the church clock which he was using as a code.

Women spies have also been caught.

One of the difficulties of detecting this espionage is that our men speak neither French nor German.

Nevertheless, an extract from a German Order, dated August 20th, saying: "It is reported that the English Army has disembarked at Calais and Boulogne, 'en route,' for 'Brussels' is a tribute to the value of secrecy so loyally maintained at the time in England.

Shipping Detained or Captured.

A General Survey.

LONDON, September 28.—(3.50 P.M.)—The Press Bureau announces that German shipping, detained or captured up to the 23rd instant, totalled 387 ships, with a total tonnage of 11,40,000.

British ships, detained or captured, totalled 86, with a total tonnage of 2,29,000. These included the 74 ships detained at the German ports at the outbreak of war.

Twelve British ships have been sunk on the High Seas by German Cruisers. Eight others, mostly trawlers, were sunk by mines in the North Sea.

Agitation Against One-Code-Word Cables.

LONDON, September 28.—(1 P. M.)—A strong movement is on foot among the merchants, especially in Lancashire, to obtain permission for commercial firms of recognised standing to resume the use of code cables and registered addresses. It is urged that it is a simple matter when decodification is supplied and properly verified.

FRANCE.

Desperate German Attacks.

LONDON, September 29.—(4.20 P.M.)—A French official message from Eiffel Tower says: Feeling that the position is becoming critical under the Allied pressure, the Germans tried to stop us by repeated counter-attacks. They were everywhere repulsed. Thousands of the dead and wounded have been abandoned. Their VIII Army Corps and Guards were severely tried and lost many prisoners.

Many surrendered voluntarily, although they could have escaped. They now know that kindness is awaiting them in captivity.

Daily French Survey.

LONDON, September 29.—(1.55 A. M.)—The following Communique was issued in Paris at eleven o'clock yesterday evening:—

On our Left Wing, reports on the situation are favourable.

In the Centre our troops have successfully resisted further very violent counter-attacks.

We have progressed slightly on the heights on the Meuse.

Dense fog has suspended the operations in Woëvre.

The situation is unchanged in Lorraine and Vosges.

INDIA.

The British Aerial Raid.

Its Effects on Dusseldorf.

LAHORE, September 29.—The London Correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables:—

September 28:—The "Standard's" Geneva correspondent mentions reports that the British aerial raid on Dusseldorf has partially destroyed the Zeppelin sheds, seriously injured one zeppelin therein and damaged the zeppelin-shop. Huge white flags have been hoisted over all Cathedrals and towns in the Rhine Valley.

Forced Ward Maids.

Flight of Two English Girls in Germany.

ALLAHABAD, September 29.—A correspondent wires to the "Pioneer":—Two English girls of 22 and 19, respectively, nieces of the Naval Officer on the East Indian Station, who were studying music in Germany, have been arrested by the German authorities and placed in German hospitals as ward maids. They were not even allowed to be together in the same hospital, and needless to say, they are forbidden to communicate with their friends, beyond a post card intimating that they are quite well.

Secretary of State's Cables to the Viceroy.

The Fighting in France.

SIMLA, September 29.—The following are the Secretary of State's cables to the Viceroy:—

Despatched at 7.35 last night:—The Press Bureau announces that the Germans attacked on the night of the 27th with increased vigour; but there was no success, and they gained no ground. The French have advanced here and there.

The Process of Elimination.

SIMLA, September 29.—The following is the Secretary of State's cable to the Viceroy, despatched at 8.10 last night:—Duala, the Capital of Kamerun, surrendered unconditionally to the Navy, and Beri to an Anglo-French force under Brigadier-General Dobell.

Manchester Chamber's Gratitude. A Magnificent Rally.

SIMLA, September 29.—The following is the Secretary of State's telegram to H. E. the Viceroy despatched at 4.15 yesterday afternoon:—

TELEGRAMS.

The following resolution has been received :—The Manchester Chamber of Commerce wish to place on record their profound gratitude for the whole-hearted loyalty and devotion of India and other British overseas dominions in the cause of the Empire as evidenced by the ready and willing services of their sons and by their generous gifts of supplies in this crisis. It is realised that the magnificent rally and support at this time of stress of all peoples owing their allegiance to the King will knit the Empire more closely together than ever before.

The Chiefs of Persian Borderland.

Expression of Most Loyal Sentiments.

SIMLA, September 29.—In reply to an intimation that war had broken out between Great Britain and Germany and between Great Britain and Austria-Hungary the Political Resident in the Persian Gulf received most cordial letters from His Highness the Sultan of Muscat, the Shiek of Bharien and the Shieks of the Tacial coast expressing the most friendly and loyal sentiments and praying for the success of the British arms.

Fighting in East Africa.

Fuller Details by the Mail.

BOMBAY, September 29.—The East African Mail brings the following details regarding the fighting in East Africa. On the 3rd September a hostile column was reported to be moving on Tsavo by the Tsavo river route. The strength of the column was found to be approximately 300 Infantry 3 machine guns and 2 pompoms. Touch was maintained with the enemy by an officer with a small detachment of the King's African Rifles and a wing of the 29th Punjabis was moved from Voi to Tsavo. On 6th September our forces engaged the enemy at about 12-30 P. M. The Officer commanding Voi reports by telegram that the enemy were roughly handled and had retired. Our casualties as at present reported are 29th Punjabis:—1 Native Officer and 1 Sepoy killed, 1 Corporal and 8 Sepoys wounded.

King's African Rifles:—one British Officer and some men missing. Our forces moved out at dawn on the morning of the 7th September to follow up the enemy.

Bayonet Charge of 29th Punjabis.

An official notice dated 9th September states that the hostile column which was engaged by our troops West of Tsavo on the 6th September retreated during the nights of the 6th and 7th. The troops from Tsavo did not regain touch but another force of ours which had moved from Bura and Mtiti Andee to try and intercept the enemy's retreat came into conflict with them. Full details are not available owing to the difficulties of obtaining signalling communication in thick bush country but the column from Bura reports having captured 2 German Officers with some Askaris and porters. The German Lieutenant Bernard Von Busse surrendered himself yesterday at Bura. He was one of the three Europeans who came with the last dynamiting party. Full details of the action near Tsavo station are not yet to hand but from the account given by some of the wounded our forces were subjected to a furious machine gun fire. It was in a most gallant attempt to rush these guns by a bayonet charge that the 29th Punjabis sustained their losses.

An official notice dated 8th September states that the British Officer reported missing on the 6th was Lieutenant G. C. V. Oldfield of the 4th Battalion, K. A. R. his body was found yesterday morning.

An official notice states that a European motor cyclist scout has been captured by the Germans near Taveta together with three motor cycles.

A Party Broken Up.

A further official notice dated 4th September states that a German dynamiting party of 3 Europeans and 6 natives were broken up yesterday near Maungu. All the dynamite was captured also the entire outfit including the helmets of the German Europeans who escaped into the bush. The enemy's casualties were one native soldier killed.

Death of Captain Ker.

SIMLA, September 29.—A private cable reports that Captain Cecil Ker, of the Bedford Regiment, was killed in action on the 15th. The deceased was the only son to Mr. C. D. Ker, lately of the Bank of Madras, and nephew to Sir Arthur Ker of Simla.

THE COLONIES.

Germans Surprised.

LONDON, September 28.—(6-30 P.M.)—In a sharp engagement near Luederitz Bay the Germans were surprised. They lost five killed and two wounded. The rest apparently escaped.

The British lost three killed and four wounded.

Canadian Minister to the Front.

LONDON, September 29.—(5-20 A. M.)—Colonel Sam Hughes, Canadian Minister of Militia and Defence, has resigned to go to the front, with the rank of Brigadier-General.

JAPAN.

Japanese Success.

LONDON, September 28.—(9-45 P.M.)—On the afternoon of the 26th instant, the Japanese attacked and put to flight the enemy who occupied advanced positions on the high ground between the rivers Paisha and Litsun.

TELEGRAMS.

Within Seven Miles off Tsing-tau.

The Japanese on the 27th instant occupied the line of the rivers seven miles north-east of Tsing-tau.

The Japanese Success.

LONDON, September 28. Despatched at 9-40 last night:—The Press Bureau is informed by the Japanese Embassy that the Germans occupying the high ground between the Paisha and Litsun rivers were put to flight on the 25th after a slight action, and on the 27th the Japanese occupied a line on the right bank of the rivers Litsun and Changtsun, seven miles north-west of Tsingtau.

BELGIUM.

Bombardment of Antwerp.

Results in Wastage of Ammunition.

ANTWERP, September 29.—German artillery attempted to bombard three Antwerp forts from a great distance but the result was not commensurate with the great expenditure of ammunition. The Antwerp forts replied and the bombardment ceased.

German Troops in Brussels.

LONDON, September 29.—(3-20 A.M.)—OSTEND.—A Courier reports that Brussels is full of German troops from the south, who are in a terribly exhausted condition.

RUSSIA.

German Advance in Russia.

LONDON, September 28. (1 P. M.)—PETROGRAD. The German advance has not exceeded eighteen miles across the frontier of Eastern Prussia. Sopotzkie and Druskoniky, where the Russians have accepted battle, are on the left bank of the Niemen. There are vast marshes impeding the operations of the German Right in the vicinity of the river Bober.

The Germans in one place are only eighteen miles from the Warsaw-Petrograd railway, but the Russian troops and the river Niemen are between the Germans and the lines.

More News from Russia.

LONDON, September 29.—(3-55 A. M.)—PETROGRAD. An official statement published here says that the Russians are rapidly pushing the offensive in the Augustoff forests.

Seige guns are bombarding Ossewitz, and the attempt of German Infantry to advance near the fortress has been repulsed.

The enemy has been reinforced and is very active on the Silesian front.

The garrison of Przemyśl has made fruitless sorties and has lost many prisoners and guns.

Przemyśl Surrounded.

LONDON, September 29.—(5-20 A. M.)—The Russian Headquarters report that Przemyśl has now been completely surrounded.

GERMANY.

Heavy Loss to Prussian Guards.

LONDON, September 29.—(5-20 A.M.)—PARIS.—Two battalions of the Prussian Guards were annihilated in the grand attack on September 26th.

Mexico.

General Villa's Troops Successful.

LONDON, September 28.—It is reported in New York from Arizona that a Carrazista force has been disastrously defeated by General Villa's troops near Santa Barbaar.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

CALCUTTA.

Small Durga Pujah.

Due to Absence of Visitors from Mofussil.

CALCUTTA, September 29.—The Durga Pujah which concludes to-day has been, on the whole, a small one,

TELEGRAMS.

and the crowds at Kalighat have been markedly smaller. The lack of worshippers is due to the absence of visitors from the mofussil. The peasantry are too hard hit by the slump in jute prices and to the absence of buyers to be able to afford a journey to Calcutt

A Drowning Fatality.

A Calcutta Volunteer Scout.

CALCUTTA, September 29.—On Monday, at noon, a drowning fatality took place at Behla, the victim being a member of the Calcutta Volunteer Scout Company. They, with other volunteer companies, had a day out at Behla to which place they went by train. After parade some members of the company went for a swim. While some of them were swimming they noticed one member, named Ganga, drowning. Captain Wooten, of the Scout Company, and others went to his rescue, but Ganga sank before help could reach him. It took about five minutes to find the body, and when it was hauled life was extinct. All efforts in the direction of first aid proved fruitless. The body was left at Behala pending the orders of the Police and a guard of 12 Scouts remained behind in charge. Ganga was 20 years old.

UNITED PROVINCES.

Delhi-Simla Telephone.

ALLAHABAD, September 29.—The "Pioneer" says:—It is hoped that the construction of the Delhi-Simla telephone will be completed on 1st November.

Presentation of Honours.

Allahabad, September 29.—The Chief Commissioner of the Central Provinces held a reception at Jubbulpore on the 26th instant, at which he presented the Hon. Mr. Crump, Financial Commissioner, with the Badge of a Companion of the Star of India, and the Hon. Mr. Tickell, Chief Engineer of Irrigation, with the Badge of a Companion of the Indian Empire.

Archæological Find.

Subterranean Passages at Delhi.

ALLAHABAD, September 29.—Among other works of Archæological interest now in progress in Delhi, may be mentioned the exploration of the subterranean passages radiating from the old wells in the neighbourhood of the Ridge and said to be the work of Perozesah Tughlakh. One of these has been partially cleared for a distance of over 100 yards. The tunnels when cleared will be one of the most interesting sights in the new Capital.

Through Service Resumed.

LUCKNOW, September 29.—A diversion round the breach at Bhitaura on the O. and R. Railway has been completed and main line running resumed.

BURMA.

Rangoon Port Trust.

Enormous Profits.

RANGOON, September 29.—Receipts of the Rangoon Port Commissioners for the year were Rs. 51,84,773 and expenditure Rs. 27,03,032. The increase in the revenue is chiefly due to trade expansion and raising of port dues from three to four annas per ton.

A Railway Breached.

RANGOON, September 29.—The Railway line between Bonchaung and Meza on Mu Valley section has been breached by floods for about half a mile.

SOUTH INDIA.

War Funds.

MADURA, September 29.—The War Relief Funds Committee is doing excellent work and by now they have collected Rs. 1,031 for the Madras Fund, and Rs. 896 for the Viceroy's Fund.

The Mysore Dasara Procession.

MYSORE, September 29.—The close of the Dusserah celebration in Mysore from a ceremonial standpoint was reached to-day with a State procession when H. H. the Maharaja, accompanied by the Yuvaraj, proceeded in State to Bann Mantap. The cavalcade was composed of Palace troops and animals, among those accompanying His Highness being high officials of State, including the Dewan and heads of departments. After special worship and a review of troops at the Cantonment the procession returned to the Palace, it being 10 P.M., before the final journey was accomplished. Immense crowds lined the streets of the metropolis from the early hours of day.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ప్రాన్సులు.

సాక్షాత్తుడైన తాత్త్వికార్థము.

లండను సెప్టెంబరు 28:— చాలకాలము నుండియుండి పేరుప్రతిష్ఠలుగల వ్యాపారాధ్యక్షులకు పూర్వములేనే సంజ్ఞాపదములతో తంజినంబుటకున, అట్టి చిరునామాల నుపయోగించుటకును ననుజ్ఞతో సంకలమునని ప్రభువులు, ముఖ్యముగా లంకామైగునందలి వాణిజ్యప్రముఖుల గావించుచున్నారు. అట్టితంత్రముల యర్థము తెలిసికొనటకై భాషాంతరీకరణోపాయ మధికారుల కొనసాగింపుడును వారు దానిని శ్రద్ధతో సరిజూచినపుడును వై జ్యేష్ఠ యనుజ్ఞ నిచ్చుట యంత చిక్కుగానుండదని వారు చెప్పుచున్నారు.

నిలిపివేయబడిన యోడలు.

లండను సెప్టెంబరు 28:— ఈ నెల 28 వ తేదీ వరకు నుంచే పట్టుకొనబడినట్టియు లేక ఆపుచేయబడినట్టియు జర్మనీ వారి వ్యాపారపుటాడల సంఖ్య 887. ఇవి 1140000 టన్నుల సామానులెత్తికొనిపోవు సామగ్ధ్యముగలవి. శత్రువులచే పట్టుకొనబడినట్టియు లేక నిలిపివేయబడినట్టియు బ్రిటిషుయోడల సంఖ్య 86. ఇవి 229000 టన్నుల సామాను మోయు శక్తిగలవి. ఈ సంఖ్యయందు యుద్ధప్రభుత్వమున జర్మనీవారి రేవు స్థానములందాపివేయబడిన 14 యోడలు చేయున్నవి.

సముద్ర మధ్యమున జర్మనీవారి యుద్ధపుటాడలచే బ్రిటిషువారి యోడలు 12 ముంచివేయబడినవి. ఉత్తరసముద్రమునందు మరి 8 యోడలు మంభాగములవలన మునిగిపోయినవి. ఇవి యన్నియు చాలవక్రము, ట్రాలర్లు అని వాస్తవపటనాభీను వారు బెల్లువుచున్నారు.

రణరంగమునందలి స్థితిగతులు.

లండను సెప్టెంబరు 29:— నిన్నరాత్రి 11 గంటలకు ప్యారిసులో నిట్లు ప్రకటించబడినది.

స్థితిగతు లనుకూలముగ నున్నట్లు యెడమచేతి వైపునండి తెలియుచున్నది. మధ్యరంగమున శత్రువులు భీతముగ నున్నట్లు తెలిసిన మన సైనికులు వారిని నిరోధించి జయముగాంచిరి. మ్యాగు నది ప్రాంతపర్యవముల మనకు కొంచెము లాభముగలిగెను.

వోవేరేందు దట్టముగ పొగమును గప్పియుండుటచే నేమిచేయుటకును పిలువకపోయినది. లోరైన్, వాస్టెసు లందు స్థితిగతులు మారలేదు.

యుద్ధవర్ణనము.

హెడ్డుకాన్ఫర్సువారి ప్రకటన.

లండను సెప్టెంబరు 29:— సెప్టెంబరు 25 తారీఖున బ్రిటిషు హెడ్డుకాన్ఫర్సువారు యుద్ధమును కల్గించుచు నిట్లు వ్రాసిరి:— నాలుగుదినములవరకు కొంత శాంతికలిగెను. ఈదినములందు వాతావరణము మృదువైనదిగానుండెను. ఇప్పుడు రాత్రులందు శీతలమెక్కువగన్నది. కొత్తసైనికులు వచ్చుటచేసిదివరకు గోరాదుచుండినవానికి కొంత విశ్రాంతికలిగెను. ఇందుచే ననేకపటాలములవారు యుద్ధమున నేమో చని జూచియున్నారు.

ఈనెల 20 తేదీ ఆదివారమునాడైన ప్రత్యేకస్థలముల నుండి బయలుదేరి యొక గమ్యస్థానమును చేరవచ్చు జర్మనీ సైనికులు చీకటిలో ముందుకు వచ్చుచున్నారని కర్రవైకారు ఫిరంగుల వారు జేసికొనినది తెలియుచున్నది.

సోమవారమునాడు తిరంగియుద్ధముమాత్రమే జరిగెను. శత్రువులు బురుజు నొకదానిని గట్ట బ్రయత్నించుచుండ వారిని ఫిరంగులగాల్చి మనవారు పారదోలిరి. జర్మనీవారిక గ్రామముమీద ఫిరంగుల వారుజేసి నెద్దనెద్ద బాంబులనేక ములు ఖర్చుజేసికొనిరి.

100 మంది గాయములు తినినవారిని చచ్చినవారిని సాధనసామగ్రి నదలి శత్రువులు కొంత కందకముల విడిచి కొంతదూరము వెనుకకు బోయిరి.

మంగళవారమునాడు నేక విశేషములు జరిగెను. ఫిరంగులయుద్ధము పూర్వముకంటె తక్కువగాజరిగెను. జర్మనీవారి ముట్టడిఫిరంగులనుండి వేయబడు గుండ్లకు బాకబాక సమలని మనవారు పేరుబెట్టిరి. జర్మనీవారిక గ్రామముమీద నీగుండ్లను వారుజేసి చనిజూపిరి.

ల్యూడవిట్జ్ లిబాతముచూడవోరాటము.

లండను సెప్టెంబరు 28:— ల్యూడవిట్జ్ అభిముఖముగ మనవారు జర్మనీవారివై నాకొట్టెముగ బడిరి. పోరాటము తీవ్రముగ జరిగెను. జర్మనీవారిలో 5 గురు చచ్చిరి. 2 కి గాయములు తగిలెను. మిగిలినవారు తప్పించుకొనిరి. బ్రిటిషువారిలో 3 గురు చచ్చిరి. 4 గురికి గాయములు తగిలెను.

నవ్వమైన బ్రిటిషు సైనికాధికారులు.

లండను సెప్టెంబరు 29:— కన్వెన్ డబ్లియు ప్రెండు గారు యుద్ధములో చనిపోయిన డబ్లియు కాంటెలు, రెండవలెఫ్టి నెంటు డబ్లియు, డి. హార్డువర్త్, ఎ. కె. క్రక్కుస్మిత్తు, లెఫ్టి నెంటు టిమాటిగార్లు దెబ్బలుతగిలి యీవల కొన్ని దినములకు చనిపోయిరి. కన్వెన్ సి. బూనుగారు చనిపోయిరి. తూర్పుఆఫ్రికాలో లెఫ్టి నెంటు ఇ. తారి క్రాఫ్ట్ గారు చనిపోయిరి.

ఇండియను సైనికులు

లండను సెప్టెంబరు 29:— ఇండియను సైనికులకఫలాని వస్తువులు పంపవచ్చునని లండనునుండి వచ్చిన యొకతంత్రవార్త వలన తెలుపబడినది. ఆకస్తువులను పంప దలచువారు, లాంగ్సుబరో, దోరసానిగారికి. స్కార్లబరో అని పంపవలయును.

బ్రిటిషు వైమానికులు.

లండను సెప్టెంబరు 29:— లోను నుండి సెప్టెంబరు 19వ తేదీకి ఒక బ్రిటిషు ఆఫీసు రిట్లు వాయుచున్నాడు:— ఇప్పటివరకు మన వైమానిక పటాలములో విమానమును నడుపు వారొకరును. ప్రమాణికులొకరును చనిపోయినారు. మేము యెప్పుడు వైకెగిరినను శత్రు విమానములకు ఎదో కొంత నష్టము కలిగించుకుండ క్రిందకు దిగియుండలేదు.

ఆంగ్లేయ విమానములు.

జర్మను విమాన నిలయమునకు నష్టము గలిగించుట. లాహోరు సెప్టెంబరు 29:— సివిలు అండు మిలుటరీ గెజెట్టు ప్రకారముకొలండను విలేజ్నుండి తొలిన పంపుచున్నాడు.

లండను సెప్టెంబరు 28:— ఆంగ్లేయ వైమానికులు డస్సెలుడాఫ్, నైకి ఎగిరి జర్మనువారి విమాననిలయముమీద బాంబులుజేసి కొంతనష్టము కలుగజేసిరి. ఈ విమాన నిలయములో నుండిన జల్లెటను నీనిని నిర్మించు కర్మాగారమునకును నష్టము కలిగించినారు. రైనునది ప్రాంతములనుండిన జేనాలయములమీదను పట్టణములమీదను నెద్దనెద్ద శ్వేతపతాకములు ప్రతిష్ఠించబడినవి.

కాలనీలు.

కెనడామంత్రిగారు రణరంగమునకు నచ్చుట.

లండను సెప్టెంబరు 29:— కెనడా రక్షణోపాయ మంత్రిగారును సైనిక మంత్రిగారును కన్వెన్ సామగ్ధ్యాన్ గారు రణరంగమునకు బోవుటకై తమ యుద్ధోగమునకు రాజీనామానిచ్చిరి. వీరు వైర్ గాడియ జనరలు అను హోదాతో రణరంగమునకు బోవుదురు.

రుష్యా.

రుష్యా సైనికులు.

అసెలెట్టిమీద ఫిరంగులు వేయుచున్నారు.

లండను సెప్టెంబరు 29:— పెట్రోగ్రాదు అసెలెట్ మనభూములందు రుష్యావారు ముందుకువచ్చిన జర్మనీవారిని వెనుకకు ద్రోయుచున్నారని దొరకీసుదారు ప్రకటించిరి.

అసెలెట్టిమీద ముట్టడిఫిరంగులు వారుచేయబడుచున్నవి. కొటను సమీపంబు బ్రెస్టుంచిన జర్మనీవారి కాల్బంటులు వెనుకకు గట్టుబడిరి.

శత్రువులకు కొత్తసైనికులచ్చి చేరిరి. సిల్వీయా సరిహద్దులందు శత్రువు లతి చురుకుదనమును జూపుచున్నారు.

జెమిసిల్ లోని సైనికులు మామీద బడిరిగాని ఫలము లేకపోయెను. వారిలో చాలమంది ఖైదీలుగ పట్టుబడిరి. వారి ఫిరంగు లనేకములు మన స్వాధీనమయ్యెను.

జెమిసిల్ ను పూర్తిగ చుట్టిరి.

లండను సెప్టెంబరు 29:— రెజిమెంటి కొటచుట్టును కను సైనికులు పూర్తిగనున్నారని రుష్యా హెడ్డుకాన్ఫర్సువారు తెలుపుచున్నారు.

జర్మనీ.

జర్మనీవారి విశ్వప్రయత్నము.

లండను సెప్టెంబరు 29:— ఈ ఫెక్ గోపురమునుండి ప్రెంచి దొరతనమువారిట్లు బెలుపుచున్నారు. మిత్రమండలి వారి యొత్తిడిచే నిలువకకాక జర్మనీవారు పడేపడే మనమీదబడి మరల నాపకాచిరి. వారన్నచోటులను వెనుకకు గొట్టుబడిరి. వారు వేపేయగ చచ్చినవారిని గాయములుతనిన వారిని వదలివెల్లిపోయిరి. జర్మనీవారి సెం 8 రు పటాలము వారికిని గార్డులకును రాజీదీపిట్టుకుగ తగిలి వారిలో ననేకులు ఖైదీలుగ పట్టుకొనబడిరి.

ప్రవ్యాగార్థుల నష్టము.

లండను సెప్టెంబరు 29:— ప్యారిసు సెప్టెంబరు 25 తేదీకి జరిగిన గొప్ప కలహమునందు ప్రవ్యాగార్థుల పటాలములు రెండుమొదలంట నాశనముజేయబడినవి.

బ్రస్సెల్సులోని జర్మను సైనికులు.

లండను సెప్టెంబరు 29:— ఆప్రెండు దక్షిణమునుండి వచ్చిన జర్మనీ సైనికులచే బ్రస్సెల్సులోని దేవాలయం డెను. వీరు మిక్కిలి యలసియున్నారు. అది యొక వాస్తవపాడు చెప్పుచున్నాడు.

జర్మనీవారు రష్యాలోనికి బోవుట.

లండను సెప్టెంబరు 28:— పెట్రోగ్రాదు తూర్పు ప్రవ్యా సరిహద్దులదాటి జర్మనీవారు 18 మైళ్లదూరము కంటె వెక్కుడు రాలేదు. రష్యావారికిని జర్మనీవారికిని సాపాటికై ద్రోస్తోనికి యను పట్టణములవద్ద యుద్ధముజరిగెను. ఇవి నీమెకేనది కడమచేతివైపుకును నున్నవి. బోబరునది సమీపమునను బాడరలుండుటచే జర్మనీవారి కడిచేతి వైపు వైస్యమువారు చేయుపనుల కాటంకములు గలుగుచున్నవి.

ఒకచోట వార్తానుండి పెట్రోగ్రాదునకు బోవు నిశపదారికి 18 మైళ్లదూరమునందు మాత్రమే జర్మనీవారున్నారు. కాని జర్మనీవారికిని ఇనుపదారికిని మధ్య రష్యా సైనికులును, నీమెకేనది యున్నవి.

జర్మను గూఢచారులు.

లండను సెప్టెంబరు 28:— యుద్ధభూమిలోనున్న బ్రిటిషు సైనికాధికారులు పంపిన రిపోర్టులో ఈ క్రిందివిషయము లున్నవి:— జర్మను సైనికులు, మిలిటరీ దస్తులను ధరించక, సామాన్యపుష్టులతో లిరుగుచు మనసేను ఎక్కడనున్నది? ఏమిచేయుచున్నది? రంగులదీపములు గుర్తుగా చూపుటవలనను జర్మను గుఱ్ఱపు దళమునకునుండు వెళ్ళుమ, పోలములలో పని చేయు కూలీల వేషములను మనసేనల స్థితిగతులను కనిపెట్టు చున్నారు. కొందరు బ్రిటిషు, ప్రెంచి సైనికులవలెన, సైనికాధి కారులవలెను మారు వేషములను వేసికొని జర్మనీనేన వదలిపోయిన పట్టణములలో నిలువ యుండి కనిపెట్టుచున్నారు.

ఒకగూఢచారి పెద్ద గడియారమున్న గోపురములో దాగుకొని బ్రిటిషు, ప్రెంచిసేనల ఉనికిని గడియారపుముల్లును త్రిప్పుచు కొన్ని సెగలవలన లేవసేలకు తెలుపుచుండెను. ఏమి ఇది గడియారపుముల్లు, నానాగోల్లా లిరుగుచుండుటను కనిపెట్టి, దీనిసంగతి ఏమై జర్మనీవారి గోపురము మీదకు ఎక్కిచూడగా జర్మనుగూఢచారి యుండెను.

జర్మను స్త్రీలు మారువేషములతో సైనిక రహస్యమును కనిపెట్టుటకు లిరుగుచున్నారు. కొంతమంది స్త్రీలు పట్టుబడి నారు.

బ్రిటిషు సైనికులకు, ప్రెంచిసేనల గాని, జర్మనుభాష గాని రానందున జర్మనుగూఢచారియో, తమ స్నేహితులగు ప్రెంచి సైనికులతో అనుభవము తెలియుటలేదు. ఈ కారణము వలన జర్మనుగూఢ చారులను పట్టుకొనుట కష్టముగనున్నది.

ఎంతమంది గూఢ చారులు ఎంత అకస్మాదుమచ్చును, మన సేనల ఉనికి వారికి తెలియజేయున తెలియుటలేదు. అందుకు నిదర్శనముగా జర్మనుగూఢచారియొకడు 20 వ తారీఖున బ్రిటిషు సేన, కెలే, బోలోనపట్టణములనుండి బ్రుసెల్సునగరము వైపునకు వెళ్ళుచున్నది అని ప్రకటించిన అబద్ధపువార్తను చూడుడు. ఈ ఉత్తరపు అబద్ధముని గ్రహించి ఇంగ్లాండు దొరతనము వారు ప్రకటించకుండుట చాలాప్రశంసనీయము.

ఆంట్వర్పుమీద ఫిరంగులు వేయుట.

ఆంట్వర్పు సెప్టెంబరు 29:— జర్మనులు చాలదూరము నుండి ఆంట్వర్పు నగరములోని మూడుకొట్టెలపై ఫిరంగులను కాల్చిరి. వారికిమరదుఖరేగాక కొటను నష్టముకలుగలేదు ఆంట్వర్పు కొటలనుండి జర్మనులుమీద ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. అంతటవీరు ఫిరంగులను వేయుటమానివేసిరి.

జవాను

జవానువారి నిజాయము.

లండను సెప్టెంబరు 28:— 36 వ తారీఖు సాయంకాలము, వైమా, లిట్ నోన్ కులమున్ను ఎత్తు ప్రదేశములలోని కొన్ని స్థానములను ఆక్రమించుకొనియున్న జర్మను సేనవై జవాను సేనలు పడినవి. ఇట్లు జరిగినది.

27 వ తారీఖున రష్యావారు సెనెకులు సింక్రావ్ 7 మైళ్ల దూరమునకు సక్రమములను ఆక్రమించుకొనిరి.

మెక్సికో

మెక్సికో కంగ్రెసు.

లండను సెప్టెంబరు 28:— మెక్సికో దేశమునందలి కాంథాబర్ బరాక్షర్ కెనరల్ జువెనల్, కెనరల్ కరంబాగారి సేనలను సంపూర్ణముగ ఓడించినవి. కరంబాగారి సేనలలో చాలకష్టము కలిగినది.

దక్షిణాఫ్రికా

యొర్థునహాయనిధి.

మద్రాసు సెప్టెంబరు 29:— యొర్థునహాయనిధి కమిటీవారు చెన్నపురియందలి 1031 రూపాయలను, రాజప్రతినిధిగారిచే నెలకొల్పబడిన నిధికి 896 రూపాయలను వసూలుచేసిరి.

మైసూరు

మైసూరు సెప్టెంబరు 29:— నేటి క్కడ దగరా యోగము ముగిసినది. మహారాజుగారు మహారాజుగారు రాజవైభవముతో నూరేగి బాణములను దగ్గరకు వెళ్లిరి. రాజధాని పైనినలును, ఏనుగుల మున్నగునవియు నీయుల్లములలో నుండినవి. దివాను మున్నగునంశానవులు మహారాజుగారివెంబడి యుండిరి. ప్రత్యేకముగా బాణము జరిగినవి. తరువాత సైనికులు విమర్శింపబడిరి. అంతట రాత్రి 10 గంటలకు రాజుగారు చేరిరి. ఓంకలలో జనులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి.

బొంబాయి.

ఫిల్లి - సిమ్లా లకు తెలిపిన.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 29:— బొంబాయి పత్రిక యొక్క వ్రాయుచున్నది ఫిల్లి సిమ్లా పట్టణములకు వేయుచున్న తెలిపిన నవంబరు మొదటితేదీకి ముగియునని తోచుచున్నది.

చిరుదుముల నొసంగుట

అలహాబాదు - సెప్టెంబరు 29:— ఈ నెల 26వ తేదీన జబల్ పురమునందు మధ్యపాకాలో ఫిల్లి సిమ్లా నది యల్ కమానరుగా రాకకడదేని యందు గొండ్రి కొంపుగారికి సి. యస్. వి. చిరుదు చిహ్నమును ఇన్స్టాల్ చేసి ఇంజనీరు గారగు గొండ్రికల్ గారి. కె. సి. సి. వి. యి. చిరుదు చిహ్నమును నొసంగిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము.

వివరములు.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 29:— తూర్పు ఆఫ్రికా నుండి వచ్చిన టపాలలను తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధమునగుర్చి ఈ క్రింది వివరములు తెలియుచున్నవి:—

సెప్టెంబరు 3 వ తారీఖున జర్మను సేన సన్ను వైన ప్రయాణముచేయుచు, సన్ను పట్టణము వెళ్ళుచు వెళ్ళుచుండెను. ఈ సేనలో కొంచెము మోచుకొని 300 కాల్పులను, 5 ఫిరంగులు, నుండెను. బ్రిటీషు సేనలతో సేనల వెంటనంటి నడచుచుండెను. బ్రిటీషు సేనలో ఆఫ్రికా సైనికులను, 29వ పంజాబు పటాలములలోని సైనికులను పట్టిరి. సెప్టెంబరు 6 వ తారీఖున మధ్యాహ్నము 12½ గంటలకు మనసేతుకు, జర్మను సేనలను, యుద్ధము జరిగినది. వాయివద్ద బ్రిటీషు సేనల నాయకుడు జర్మను సేనల, మనసేతుకుతో ఆగలేక వెనుకకు వెళ్ళిపోయినవి. ఇప్పటివరకు 29 వ పంజాబు పటాలములో ఒక హైందవ ఉద్యోగి ఒకనిపాటు చనిపోయినారు. ఒక ఆఫ్ఫీసులకు రిమండి నిపాయిలకు దెబ్బలుతగిలినవి. అని చెప్పుచున్నాడు. దక్షిణ ఆఫ్రికా సేనలో ఒక ఇంగ్లీషు ఆఫీసరు, కొంత మంది సైనికులు అగపడటములేదు. సెప్టెంబరు 7 వ తారీఖు ఉదయము బ్రిటీషు సేన శత్రు సేనల వెంటనంటి కడలినది.

అధికారులు

అధికారులు 9వ తారీఖున ప్రకటించిన నోటీసులో ఈ క్రింది విషయములను వి:— సవోవద్ద మరగా మనసేతుతో పోరాడిన శత్రు సేన ఆరు, ఏడు తారీఖుల రాత్రిపూట వెను

కకు వెళ్ళిపోయినది. సవోలోనున్న మనసేతు శత్రు సేనల కలిసి కొనలేక పోయినవి కాని, బురా, ఆండిలనుండి వెళ్ళిన మనసేన వెనుకకు వెళ్ళుచున్న శత్రు సేనల ఆపుటకు ప్రయత్నించినది. ఇక్కడ యుద్ధము జరిగినది. దట్టమగు అడవిదేశ మగుటవలన యుద్ధమును గురించిన వివరములు తెలియుట కష్టముగనున్నది. వివరము బురా నుండి వెళ్ళిన మనసేన ఇద్దరు జర్మను సైనికాధికారులను, కొంతమంది జవానులను పట్టుకొని టురిపోర్టువచ్చినది. 8 వ తారీఖున జర్మను సేనలలోనున్న లెఫ్టెనెంట్ యెర్నెర్చర్ బుసే అనునతడు బురాక్షర్ తనంతటతానే మన సైనికులకు లొంగిపోయినాడు. సవోవద్ద జర్మను యుద్ధముయొక్క వివరములు ఇంకను పూర్తిగ తెలియలేదు. కాని దెబ్బలు తిని ఇల్లుచేరిన మన సైనికులు ఇప్పుడు బురలవలన మనసేనమీద జర్మనులు కిరంగులను శరపరచుటలకు కాల్పుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ ఫిరంగిగుండ్రము నిల్లత్తుముచేసి జర్మను సేనలపై పడి నన్నీలతో పాడవకలే నని ప్రయత్నించినందున పంజాబు సేనలో కొందరు చనిపోయిరి.

8 వ తారీఖున బ్రిటీషు అధికారులు ప్రకటించిన నోటీసునుబట్టి ఈ క్రిందివిషయములు తెలియుచున్నవి:— 6 వ తారీఖున అగపడకుండా పోయినారనిన బ్రిటీషు ఆఫీసర్లలో లెఫ్టెనెంట్ జి. సి. వో. ఓల్లు ఫీల్డుకల్లు, ఇతర 7 వ తారీఖు ఉదయము అగపడిన మోటారు వైకిల్లమీద పోవు మన సైనికులలో ఒకనిని, టురిపోర్టు జర్మనులు పట్టుకొన్నారు 3 మోటారు వైకిల్లను కూడ పట్టుకొనిరి. 14 వ తారీఖున అధికారులు ప్రకటించిన నోటీసునుబట్టి ఈ క్రిందివార్త తెలియుచున్నది.

13వ తారీఖున రిజర్వులును, వానినాకరులగు ఆఫ్రికా వారు ఆరుగురును మాంబుజ్జో అగపడిన మన సైనికులువారి యొద్దనున్న తుపాకిమందును, ఇతర సామగ్రిని వదలి పొదలలో పడి పారిపోయిరి. జర్మనులు పారిపోయిరి. నాకరులలో ఒకడు మనవారిచే చంపబడినాడు.

కలకత్తా

బంగారాఖాతము.

కలకత్తా. సెప్టెంబరు 29:— బంగారాఖాత మింకను సురక్షితముగ లేదని తెలియుచున్నది.

మద్రాసు జలు.

ఉల్లముండి జనులు రాలేదు.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 29:— కలకత్తా మద్రాసు ముగియును. ఈ యేడు మొత్తము మద్రాసు జలులకు కాలిఫుట్ట మునకు జనులెక్కువగ రావలసి. మట్టుపట్టనుండి యాత్రికులు రాకపోవుటచే జనమంతగా లేదు. గోగునార ధరలు తగ్గిపోవుటచేత కొనువారు లేకపోవుటచేతను వ్యవసాయదారుల కలకత్తాకు వచ్చుటకు దబ్బులేనివారైరి.

నీటిలో మునిగి చనిపోవుట

కలకత్తా సెప్టెంబరు 29:— కలకత్తా వాలంటీరు స్కూలు పటాలములో నొకరు సోమవారము మధ్యాహ్నము జేహాల యొద్ద నీటిలో మునిగి చనిపోయెను. మరొకని పటాలములలో నీపటాలమును జేహాలకు రైలుమార్గ వెళ్ళినది. కవారు ముగిసిన వెనుక పటాలములలోని వారు కొందరు ఈదుటకు వెళ్ళిరి. కొంత సేపటికి గంగాయన నదికు మునిగిపోవుచుండెను. ఈ సంగతిని తక్కినవారు కనిపెట్టిరి. కెప్టెను పూట్రెను మున్నగు వారు నైక తీయుటకు వెళ్ళిరి కాని అప్పటికే గంగామునిగిపోయెను. దానిమీద 5 నిమిషములు వెదకి బయటకు తీయునప్పటికి ప్రాణము పోయియుండెను. ఎన్ని ప్రయత్నములు చేసినను ప్రయోజనము లేకపోయినది. గంగాకు 20 సంవత్సరముల వయస్సు.

అలహాబాదు

ఇద్దరు మనుచుల యవధి.

అలహాబాదు - సెప్టెంబరు 29:— పయోనీరు పత్రిక కొక విశేషముడిట్లు తింతి సంపుచున్నాడు. తూర్పు ఇండియా స్టేషనునందలి పాకా యుద్ధోత్సాహము మనకోడండ్రు 22 ఏండ్లు 19 ఏండ్లవయసు వారల్లిదను సంగీత విద్య నభ్యసించుటకై జర్మనీకి పోయియుండిరి. వీరిని జర్మనీవారి యధికారులు పట్టుకొని వైద్యశాలలో పరిచారకలుగ బనిచేయ నియమించిరి. వీరిద్దరు నొక వైద్యశాలయందుంచబడలేదు. సురక్షితముగ నున్నామని దప్ప వేరేమియు వారి స్నేహితులకు తెలియజేయ గూడదు.

పురాతన ను పరిశోధనము

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 29:— డిల్లీ లోని కొండ దగ్గర కొన్ని పాతనాతులున్నవి. వీనినిగ్గర భూమి మట్టమునకు క్రింద కొన్ని సారంగములున్నవి. ఇవి షేరోజీమ టాగ్లకు వలన నిర్మించబడినట్లు చెప్పుచున్నారు. పూడిపోయిన యీ సారంగములలోని కొక దానిని, ప్రస్తుతము నూరుగజములవరకు త్రవ్వకుంధ పరచిరి. వీనినన్నిటిని, త్రవ్వబాగుపరచినప్పుడు డిల్లీలోని వివోదములలో నొకటిగనుండును.

సిమ్లా

యుద్ధ సమాచారములు.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 29:— హిందూదేశ వ్యవహార కార్యదర్శిగా క్రిందిగమాచారమును నిన్న రాత్రి 7-85 గంటలకు రాజప్రతినిధిగారికి పంపించినట్లు తెలియజేయబడినది. సంగ్రహము రిట్లు తెలియజేయు చున్నాము:— పూర్వముకంటె సెక్కుడు తీవ్రముగ శత్రువులు మనసేన దాకెనుగాని బూర్వముకంటె సెక్కుడు ఫలితము గలుగలేదు. జర్మనీవారు కొంచెమైనను ముందునకు రాలేదు. ఫ్రెంచివారు చచ్చుటచుట్ట కొంచెము ముందునకు పోయిరి.

కెప్టెను కెర్ గారి మరణము.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 29:— ఈ రాత్రి 15 తేదీని యుద్ధమునందు బెడే ఫర్డుపటాలమునందలి డిప్యూటీ కెర్ గారు చచ్చిరని యొకరు తింతి స్ఫుర్తుచున్నారు. వీరు పూర్వము మద్రాసు బ్యాంకిలో పనిచేసిన సి. డి. కెర్ భారీ కేక పుత్రుడు. సిమ్లా లోని సర్. ఆర్థర్ కెర్ గారి మేనల్లుడు.

కామెయూనుల రాజధాని లొంగుట.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 29:— చిన్నటిరాత్రి 8-10 గంటలకు స్ట్రీటు సెక్రటరీగారు క్రితైన్ రాజధాని తిలినంపిరి. కామెయూనుల ముఖ్యపట్టణముగు డూలూ మన సాకాదశము వారికి లొంగిపోయెను. బెరియను పట్టణము తైగిగాడిన జనరల్ డాబెల్ గారి యాజమాన్యమున నున్న ఆంగ్ల ఫ్రెంచి సైనికులకు లొంగిపోయెను.

మాకానా వర్తకపు సంఘము.

వారి తీర్మానము.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 29:— హిందూదేశ వ్యవహార కార్యదర్శిగారినుండి రాజప్రతినిధిగారి క్రింది తెలిగ్రామువచ్చినది:— ఇట్టిచిక్క సమయములో ధనసహాయము చేసియు, సేనలను పంపియు హిందూదేశపు ప్రజలను ఇతర బ్రిటీషు అధినివేశనములలోని ప్రజలను చూపిన మనఃపూర్వకముగు రాజభక్తి మాకవరమితానందము కలిగించినది. మేమెల్లప్పుడును వారికి కృతజ్ఞులమై యుండుము. దీనివలన సామ్రాజ్యములలోని ఒకభాగము నుండిన ప్రజలకు మరియొక భాగము నందలి ప్రజలతో స్నేహభావము పెంపొంది సామ్రాజ్యము నిరడము అని మాకెప్పుడు వర్తకసంఘమువారు తీర్మానించినారు.

బర్రా.

రైలుకట్టలు కొట్టుకొనిపోవుట.

రంగూను సెప్టెంబరు 29:— మానడి ప్రాంతపు రైలు మార్గముమీదనుండిన బోకా ఛంగు, సేజాస్టేషనులమధ్య వరద వచ్చి ఆరవ రైలువరకు రైలుకట్టలు కొట్టుకొనిపోయినవి.

రంగూను రేవు అధికారులు.

రంగూను సెప్టెంబరు 29:— రంగూను రేవు కమిషనరులకు యీ సంవత్సరమునకు 1,84,778 రూపాయల ఆదాయము వచ్చినది. 37,03024 రూపాయలు ఖర్చుఅయినవి. వర్తకము వృద్ధియగుటవలన, రేవుపనులు టన్నుకు మూడణాలు నుండి పాకలాకు వృద్ధి చేయుటవలనను యింతలాభము వచ్చినది.

మస్కాటు సుల్తానుగారి రాజభక్తి.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 29:— గ్రేటు బ్రిటను, జర్మనీకిని గ్రేటు బ్రిటను ఆస్ట్రీయా హంగరీకిని యుద్ధము పొసగిన దను వార్త పరివ్యయ గల్గులలో నుండిన బ్రిటీషు రాసిడెంట్లు మస్కాటు సుల్తానుగారికిని, డెహ్రాడూన్ షేకుగారికిని టూషియల్ తీర్మానము నుండిన యితర షేకులకును తెలుపగా మే మందరము బ్రిటీషువారియెడ ఆత్మంతభక్తి స్నేహములు కలిగి యున్నామనియు వారి జయమునకై నిరంతరము ప్రార్థించుచున్నామనియు జవాబు వ్రాసిరి.